Влада – Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

№ 244 (1994) ♦ Субота, 19 грудня 1998 року ♦ Ціна договірна

На цьому тижні:

Верховна Рада повернула на доопрацювання Конституцію Автономної Республіки Крим.

Народні депутати обговорили заходи щодо стабілізації роботи паливно-енергетичного комплексу.

Сесія відхилила вето Президента на Закон України «Про фіксований сільськогосподарський податок».

Наші душі відвикли від шляхетності. Прикро...

Історія

8

Вигоди ратифікації...

Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією, наголосив Олександр Ткаченко, його ратифікація — це не формальний акт. Він життєво необхідний народам України і Росії, це —індикатор стану наших двосторонніх братніх відносин.

(Закінчення на 2-й стор.).

Парламент засуджує застосування зброї

Ранкове і денне засідання 18 грудня

Після розгляду процедурно-постійних питань — оголошення запитів і заяв народних депутатів сесія прийняла «Заяву Верховної Ради України з приводу ракетного удару по Іраку».

(Закінчення на 2-й стор.).

Місто під містом

Суспільство

6

Добрий Святий з країв наших маленьких прадідів...

У ніч на 19 грудня, коли зима дихає на віконні шибки, вкриваючи їх крижаними візерунками, до кожної оселі приходить Святий Миколай. На ранок діти знаходять у себе під подушками чарівні подарунки. Кажуть, раніше це траплялося лише зі слухняними дітьми — маленькі розбишаки знаходили замість іграшки чи цукерки... різку. Та то було за тієї сивої давнини, коли ще не було червононосих Дідів Морозів з рум'яними Снігуроньками, а люди шанували релігійні свята та прикрашали ікони святих вишитими рушниками.

(Закінчення на 5-й стор.).

Полювання на лисиць: де тут хитрість?

Рішення бомбардувати Багдад, прийняте США та Британією в обхід усіх міжнародних організацій, викликало бурхливі протести в багатьох державах, зокрема в Україні.

Київ наполягає на припиненні обстрілів, унаслідок яких страждають мирні іракці. Як відомо, метою операції «Лисиця в пустелі» спочатку було знищення іракських заводів з виробництва хімічної та бактеріологічної зброї. Проте згодом бомбардували й два житлові квартали. 25 осіб загинуло, 75 поранено. Операція триває досі. Її планують завершити 20 грудня, до початку священного мусульманського місяця Рамадан.

(Закінчення на 4-й стор.).

На одне свято менше...

Георгій Тихонов, голова комітету Державної Думи Росії у справах СНД (щодо ратифікації великого українсько-російського договору):

— Україні не одержать свято чергового приниження Росії.

Від чергового:

Правильно! Святкуйте своє приниження без нас!

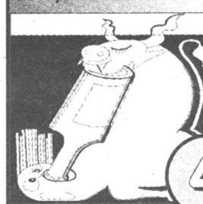

Дошка пошани

4

У номер

Заставу прийнято. Лазаренка звільнено

Екс-прем'єр України, народний депутат Павло Лазаренко, що перебував під арештом у Швейцарії, звільнений під заставу в 4 мільйони швейцарських франків, повідомив агентству «Інтерфакс-Україна» адвокат лідера «Громади» Поль Гюллі-Харт. Він повідомив, що його клієнт має право залишити територію Швейцарії, однак «мова не йде про депортацію». За словами адвоката, П. Лазаренко може в'їхати на територію Швейцарії в будь-який момент — природно, якщо у нього буде для цього відповідна віза.

Відповідаючи на запитання агентства про джерела коштів, внесених як застава, П. Гюллі-Харт відкинув припущення про те, що це його власні гроші. «Ви можете мене катувати, але я не назву ім'я людини, що надала гроші для застави. Можу сказати лише, що це дуже шанована людина і ці кошти суд визнав легальними. Природно, П. Лазаренко має повернути цю суму. Крім того, в експрем'єра є моральне зобов'язання перед цією людиною з'явитися до женевського суду на першу вимогу», — відповів адвокат.

Лист на першу сторінку

Не тільки час лікує...

У листопаді—грудні 1998 року я лікувався в Українському державному медико-соціальному центрі ветеранів війни. Хочу сказати, що це — чудовий заклад із сучасною медичною технікою. Але головне, що там панує атмосфера душевної теплоти, уваги до ветеранів війни. Коли лікувався, бачив ті величезні труднощі й проблеми, які переживає цей заклад.

І ви знаєте, я зрадів, коли дізнався, що мої земляки з Кіровоградщини, а саме президент ВАТ «Інтерресурси» Микола Іванович Москаленко та директор цієї організації Едуард Жангірович Зейналов, знайшли можливість і забезпечили Центр ветеранів війни паливно-мастильними матеріалами.

Керівництво Центру мало змогу в Міжнародний день інвалідів організувати і доставити подарунки всім ветеранам. Кажуть, що час лікує рани. Може, й так, а ще, впевнений, добрі вчинки...

Іван Семенович ГРЕЧКА, інвалід війни II групи.

Світловодськ Кіровоградської області.

1240 року *Батий зруйнував Київ. Початок занепаду давньої української держави — Київської Русі*

1918 року *після повалення гетьманату Павла Скоропадського відновлена УНР*

125-річчя *поета Миколи Філянського*

1919 року *народився поет-перекладач Микола Лукаш*

78-річчя *письменника Миколи Руденка*

1965 року *Іван Дзюба завершив політологічне дослідження «Інтернаціоналізм чи русифікація?»*

19.12

На Миколая-чудотворця надійся, та більше — на себе

У номер

✔ Київ

«Океан» для майбутніх балкерів

Валютно-кредитна рада Кабінету міністрів визнала за доцільне надати державні гарантії для виконання зобов'язань ВАТ «Суднобудівний завод «Океан» (м. Миколаїв) за кредитом Японії в розмірі 124 млн. дол.

Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», японський кредит залучено для фінансування 51,35% вартості проекту спорудження 10 суден-балкерів типу «Панамакс».

Вартість проекту спорудження балкерів перевищує 242 млн. дол.

✔ Чернігів

Живе поезія, хоч поета нема

У Борзні відкрито меморіальну дошку, присвячену поетові 20-х років Анатолієві Олійнику, якого 1929 року було заарештовано у так званій справі Спілки визволення України. У місцевій середній школі відбулася презентація його книги вибраних поезій «Амурова декада», виданої в Москві.

✔ Дніпропетровськ

Агафонов проти газети «Факты и комментарии»

Народний депутат України, колишній генеральний директор агрофірми «Наукова» Микола Агафонов звернувся до Радянського районного суду Києва з позовом до всеукраїнської газети «Факты и комментарии» про захист своєї честі та гідності, а також відшкодування йому моральної шкоди в сумі 15 мільйонів 20 тисяч гривень. Річ у тім, що 29 вересня 1998 р. це видання надрукувало статтю журналіста Костянтина Михайлова під назвою «Герой нашего времени», в якій, на переконання позивача, бездоказово і брутально його обвинувачено в «розкраданні державних коштів у особливо великих розмірах», підробці «чотирьох урядових розпоряджень» та інших «злочинних» діях, повідомляє інформцентр «Сільські новини» з Дніпропетровська.

✔ Полтава

У Більська – свій герб

Історичне село Більськ Котелевського району віднедавна має свій герб — таке рішення ухвалили депутати на сесії сільради відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування». Герб відображає давнє минуле, зокрема стародавнє поселення Гелон, яке, за працями «батька історії» Геродота, існувало на цих землях, а також сучасний стилізований «портрет» Більська. Символіка — спільний проект місцевих геральдистів та членів україно-німецької археологічної експедиції, яка продовжує розкопки скіфського городища.

Згадаймо, хто вона – перша жінка-професор

Учора в столиці було урочисто відкрито меморіальну дошку першій жінці-професору в Україні, колишньому директору Київської гімназії № 59 Тетяні Федорівні Бугайко. Дошку розміщено на фасаді гімназії. Тетяну Федорівну було затверджено в ученому званні професора у 1959 році. За заслуги у галузі освіти її неодноразово нагороджували почесними відзнаками.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

В цій школі-гімназії у 1936–1947 рр. працювала доктор педагогічних наук, професор БУГАЙКО Тетяна Федорівна

Вигоди ратифікації...

Це передбачає «великий» договір Росії і України

(Початок на 1-й стор.).

У своєму виступі Олександр Ткаченко проаналізував економічне становище обох держав, назвав втрати, яких, на його думку, зазнали наші країни через розірвання зв'язків у галузі економіки, політики, суспільному житті. Олександр Миколайович також назвав і вигоди, які матимуть країни, якщо «великий» договір буде ратифіковано. Він також підкреслив, що йдеться, зокрема, про визнання територіальної цілісності й недоторканності державних кордонів, про відкриття шляху до тісної економічної співпраці. Ратифікація договору з російською стороною сприятиме якомога скорішому виходу з кризового стану економік обох держав, а також, на думку голови українського парламенту, буде на користь обом народам.

Напередодні Олександр Ткаченко мав плідні зустрічі з прем'єр-міністром Російської Федерації Євгеном Примаковим. Голова російського уряду висловив таку точку зору: ратифікацію великомасштабного договору між Україною і Росією не слід ставити в залежність від угод з Чорноморського флоту.

Крім того, під час зустрічі обговорювали проблеми розрахунків за енергоносії, йшлося, зокрема, про постачання продуктів харчування з України в Росію. І в ширшому розумінні — про продовольчу безпеку Росії і України.

Учора парламентська делегація мала зустрічі з усіма фракціями і групами Державної Думи Росії. Під час бесід жодна з них не висловилася проти ратифікації договору, навіть ЛДПР в особі Володимира Жириновського, який заявив, що фракція «без п'яти хвилин готова проголосувати за ратифікацію договору».

Світлана ПИСАРЕНКО.
Москва.

Село зітхне полегшено

Вечірнє засідання 17 грудня

Парламентська хроніка

Сесія розглянула блок законодавчих актів, що мають сприяти перепиненню розгулу криміналітету в Україні. Так, заступник міністра юстиції М. Хандурін доповів проект законів про внесення змін до деяких законодавчих актів (стосовно захисту осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві). Зокрема, передбачається закріпити права осіб, що беруть участь у кримінальному судочинстві, на гарантування їхньої безпеки у разі виникнення загрози їхньому життю, здоров'ю чи майну. Передбачено також забезпечення конфіденційності відомостей про свідків на процесі, що дозволить їм уникнути тиску з метою відмови від свідчень.

У разі невжиття заходів із забезпечення захисту осіб, залучених до кримінального процесу, винні нестимуть повну відповідальність. У законах про міліцію, СБУ, про оперативно-слідчу діяльність конкретизуються обов'язки і права підрозділів та осіб, які здійснюють державний захист працівників суду, правоохоронних органів та інших учасників кримінального судочинства.

Після короткого обговорення проект закону прийнято в першому читанні.

До законопроекту «Про внесення змін у Кримінальний і Кримінально-процесуальний кодекси України» (стосовно тероризму, з пропозиціями Президента) у народних депутатів якихось істотних заперечень не було. Однак і одностайного схвалення теж. Тож у ході постатейного голосування з 26 президентських поправок прийнято лише 8. На цьому консенсус урвався. При голосуванні за прийняття закону в цілому, з урахуванням проголосованих пропозицій Президента і на подолання його вето щодо тих пропозицій, які не здобули підтримки, позитивну оцінку виставили 164 депутати. Ще менше — 134 голоси — набрала пропозиція прийняти закон у першому читанні. Отже, важливий документ «завис».

Зате сплеском консенсусу позначилось обговорення та голосування проекту закону про внесення змін і доповнень до закону «Про боротьбу з корупцією» та до закону «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю». За їх прийняття у першому читанні подано 232 голоси.

Найретельніше депутати розглянули закон про фіксований сільськогосподарський податок, повернутий з зауваженнями Президента. Основне з них — заперечення проти дворічних «податкових канікул» для села з 1 січня 1999 р.

Позицію Президента відстоював заступник міністра фінансів Василь Регуреңький, парламенту — Анатолій Дроботов (від Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин).

Сесія погодилася з п'ятьма зауваженнями Президента. Що ж стосується дворічних «податкових канікул», то вето Президента подолано і 310 голосами закон прийнято.

На завершення сесійного дня було оголошено заяву МЗС України щодо бомбардувань Іраку. Підготовлено і заяву Верховної Ради, з текстом якої не погодилася помірковано частина депутатського загалу. Тож вирішення цього питання перенесено на наступний день.

Іван ДМИТРЕНКО.

Парламент засуджує застосування зброї

Ранкове і денне засідання 18 грудня

(Початок на 1-й стор.).

Згідно з порядком денним було розглянуто питання про інформацію уряду щодо виконання постанови Верховної Ради від 3 грудня 1998 року «Про інформацію Комітету ВР України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності та боротьби з організованою злочинністю і корупцією про результати вивчення конфлікту, який відбувся в м. Луганську 24.08.98 р. між працівниками міліції та шахтарями». Доповідь зробив та відповів на запитання народних депутатів міністр вугільної промисловості Сергій Тулуб. Сесія взяла інформацію до відома.

Народний депутат Олег Панасовський представив законопроект змін до чинного Закону «Про податок на додану вартість» стосовно нульової ставки на вугілля, електроенергію, газ і нафту. Зі співдоповіддю виступив голова парламентського Комітету з питань фінансів і банківської діяльності Валерій Альошин.

За скороченою процедурою сесія розглянула проект змін до чинного з 1992 року Закону «Про альтернативну (невійськову) службу».

Постатейно проаналізовано проект змін і доповнень до чинного Закону «Про оперативно-розшукову службу». Законопроект повернуто для підготовки до повторного розгляду.

З нагоди Дня енергетика та Дня міліції перший заступник Голови Верховної Ради Адам Мартинюк привітав від парламенту працівників цих галузей зі святами, побажав їм успіхів.

Пленарні засідання продовжаться 22 грудня.

Микола ОЛЕКСЕНКО.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Підіпремо селянина законом?

Село має отримати від держави чергову порцію законів. Але перед цим поміж собою ще мусять розібратися дві гілки державної влади. 14 грудня Леонід Кучма повернув Верховній Раді зі своїми пропозиціями Закон «Про списання та реструктуризацію податкової заборгованості платників податків — сільськогосподарських підприємств і цукрових заводів (комбінатів) за станом на 1 жовтня 1998 року». Заступник глави президентської адміністрації Павло Гайдуцький на брифінгу пояснив, що з цього приводу вже був указ Президента, який передбачав списання 200 млн. грн. і реструктуризацію 2,5 млрд. грн. на п'ять років по боргах на 1 січня ц. р. Себто згадані сільгосппідприємства мали б певний стимул до сплати обов'язкових бюджетних платежів упродовж цих п'яти років. Окрім того, розширення парламентом рамок списання і реструктуризації боргів аж до 1 жовтня ц. р. призведе, на думку виконавчої влади, до втрат бюджетом 1,3 млрд. грн., що, фактично, може зірвати виконання держбюджету-98.

Подібна історія, за словами Павла Гайдуцького, сталася і з указом глави держави про фіксований податок для сільгоспвиробників. Парламент, приймаючи відповідний закон, удвічі знизив ставку податку в грошовій формі, передбачив додаткові пільги, натуроплату. Та якщо у згаданих питаннях уряд знайшов можливість піти на компроміси із законодавцями, то норму про запровадження дворічного мораторію на податки для сільгоспвиробників він категорично заперечує. Отже, з цими двома документами парламенту ще доведеться визначатися.

Але, схоже, чи не найбільше списів доведеться поламати довкола указу Леоніда Кучми від 15 грудня про гарантування захисту економічних інтересів та поліпшення соціального забезпечення селян-пенсіонерів, котрі мають право на земельну частку (пай). Ним встановлено, що КСП, інші сільгосппідприємства, фермерські господарства — словом, ті, які використовують землю для сільгоспвиробництва, за бажанням сільських пенсіонерів-пайовиків укладають відповідні договори на сплату за оренду землі (паю) не менш як 0,5 відсотка від вартості цієї земельної частки. Чим, власне, під кволі КСП закладено «міну уповільненої дії».

«Податкові канікули» будуть

Техніка ще знадобиться

16 грудня відбулося чергове засідання Центральної виборчої комісії, яке провів її голова Михайло Рябець

У Центральній виборчій комісії

Комісія розглянула питання про розподіл обов'язків між членами Центрвиборчкому і затвердила його відповідно до напрямів діяльності комісії (додатково до обов'язків кожного члена Центрвиборчкому, уже визначених раніше).

Прийнято також зміни і доповнення до постанови Центральної виборчої комісії від 5 лютого 1998 року №48 «Про підготовку персоналу та розміщення комп'ютерної техніки «Інформаційно-аналітична система «Вибори-98». Зазначена постанова передбачала повернення до ЦВК після остаточних підсумків виборів народних депутатів України комп'ютерної техніки, встановленої в регіонах для потреб окружних виборчих комісій. Однак практика засвідчила, що доцільніше й економічніше не транспортувати цю техніку до Центрвиборчкому, а залишити її на місцях. З метою ефективного застосування автоматизованої інформаційної системи під час проведення виборів Президента України, народних депутатів України, всеукраїнського референдуму, а також прагнучи зекономити кошти на транспортування, комісія вирішила передати комп'ютерну техніку на відповідальне зберігання Верховній Раді АРК, обласним, Київській та Севастопольській міським радам на період до початку проведення наступної виборчої кампанії.

Комісія розглянула також чергову низку подань щодо реєстрації ініціативних груп із всеукраїнського референдуму. Цього разу подання надійшли з с. Костянтинівка Мелітопольського району Запорізької області, смт Віньківці Хмельницької області, Сум та Добропілля Донецької області. Там відбулися збори громадян, які схвалили пропозицію проведення всеукраїнського референдуму з винесенням на нього питання «Чи підтримуєте Ви вимогу про дострокове припинення повноважень Президента України Л. Кучми?» і утворили відповідні ініціативні групи.

На засіданні ще раз наголошено на тому, що правові підстави для проведення цих референдумів відсутні, оскільки ряд положень Закону України «Про всеукраїнський та місцеві референдуми» суперечить Конституції України, а відтак, не можуть бути застосовані. Крім того, частина друга статті 108 Конституції передбачає вичерпний перелік підстав дострокового припинення повноважень Президента України, серед яких немає умови усунення з поста за результатами референдуму. Тож ЦВК відмовила авторам подань у реєстрації ініціативних груп із всеукраїнського референдуму з питань дострокового припинення повноважень Президента України Л. Кучми.

Як відомо, на неділю, 14 березня 1999 року, призначено вибори народного депутата замість депутата, який вибув, у виборчому окрузі №78 Запорізької області. Тож Центрвиборчком затвердив календарний план основних організаційних заходів щодо підготовки та проведення виборів у цьому виборчому окрузі, а також форми повідомлень, що їх надсилатимуть до ЦВК виборчі комісії.

Прийнято також рішення перерахувати до державного бюджету України, як того вимагає стаття 37 Закону про вибори народних депутатів України, не використані під час виборчої кампанії кошти власних виборчих фондів восьми кандидатів у народні депутати. Загальна сума перерахованих коштів — 637 гривень.

Прес-центр Центральної виборчої комісії.

За фактом самоспалення гірника в Луганську

Заява депутатської фракції Комуністичної партії у Верховній Раді України

14 грудня 1998 року близько 4-ї години ранку у Луганську один із гірників, які протягом п'яти місяців пікетують приміщення обласної державної адміністрації з вимогою повного погашення заборгованості у заробітній платі і регресних позовах, Олександр Махалевич, 1963 року народження, здійснив акт самоспалення. З дуже тяжкими опіками гірника в критичному стані доставлено в обласний опіковий центр. У залишеній записці він заявив, що вже не вірить жодним обіцянкам і своїм відчайдушним вчинком намагається привернути увагу до трагічної ситуації, в якій опинилися шахтарі, та покласти край знущанням над людиною праці.

Фракція Комуністичної партії України у Верховній Раді обурена злочинною бездіяльністю влади на всіх рівнях, починаючи з Кабінету міністрів і закінчуючи Луганською обласною державною адміністрацією, які довели людей до такої дикої й відчайдушної форми протесту. Ще 1 вересня фракція у своїй заяві дала принципову оцінку бездіяльності влади. Саме за нашою настійною вимогою було створено спеціальну депутатську комісію для розслідування обставин звірячого побиття гірників у Луганську 24 серпня.

Верховна Рада України у прийнятій 3 грудня постанові зажадала правової відповідальності посадових осіб, винних у кривавому інциденті в Луганську, а також невідкладних та ефективних заходів щодо погашення боргів гірникам. 15 грудня Кабінет міністрів був зобов'язаний поінформувати Верховну Раду про виконання цього документа.

Проте виконавча влада не лише не виконала постанови Верховної Ради, вищого законодавчого органу країни, але фактом її невиконання підштовхнула шахтаря до самоспалення.

Непрямим приводом до нього став виступ по Луганському телебаченню заступника голови облради В. Голенка, який заявив, що цей документ помилковий і виконуватися не буде.

І ці кричущі факти відбуваються у дні, коли в усьому світі відзначають 50-річчя прийняття Генеральною Асамблеєю ООН Загальної декларації прав людини. Така наша сьогоднішня суверенна «правова», демократична, соціальна держава, такий політичний режим в Україні, який привів країну до катастрофи, а громадян — до останньої межі відчаю.

Фракція Комуністичної партії України заявляє свій рішучий протест з приводу злочинної бездіяльності влади, грубого, цинічного нехтування основного права людини — права на життя, «демократичного геноциду» проти власного народу.

Ми вимагаємо невідкладного, об'єктивного розслідування цього кричущого факту компетентними органами і прийняття вичерпних заходів щодо вирішення трудового конфлікту з гірниками.

Ми звертаємося з переконливим проханням до Президента України як гаранта Конституції, до міжнародних правозахисних організацій захистити проголошені Декларацією ООН, Конституцією України права людини.

Керівник фракції Петро СИМОНЕНКО.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про строк введення в дію підпункту «б» пункту 1 статті 26 Закону України «Про зайнятість населення»

Верховна Рада України **постановляє:**

На часткову зміну абзацу другого пункту 1 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про зайнятість населення» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 11—12, ст. 44) установити, що підпункт «б» пункту 1 статті 26 Закону України «Про зайнятість населення» вводиться в дію з 1 січня 2000 року.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
4 грудня 1998 року.
№ 295-XIV.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про гарантування захисту економічних інтересів та поліпшення соціального забезпечення селян-пенсіонерів, які мають право на земельну частку (пай)

З метою гарантування захисту економічних інтересів і поліпшення соціального забезпечення селян-пенсіонерів, які мають право на земельну частку (пай), та відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України **постановляю:**

1. Установити, що, починаючи з 1 січня 1999 року, колективні сільськогосподарські підприємства, сільськогосподарські кооперативи, сільськогосподарські акціонерні товариства, селянські (фермерські) господарства, інші підприємства, установи, організації, які використовують землю для сільськогосподарського виробництва (далі — орендарі), за бажанням селян-пенсіонерів, які мають право на земельну частку (пай) (далі — орендодавці), укладають з ними договори оренди цих часток (паїв).

2. Розмір плати за оренду земельної частки (паю), що вноситься орендарем орендодавцеві, не може бути меншим 0,5 відсотка вартості земельної частки (паю), яка передана в оренду.

Форми плати за оренду (грошова, натуральна чи відробіткова), види продукції чи послуг, що надаються як плата за оренду, та строки внесення цієї плати визначаються у договорі оренди земельної частки (паю).

Порядок проведення перерахунку обсягів натуральної та відробіткової форм плати за оренду в грошову встановлюється Кабінетом Міністрів України.

3. Цей Указ набирає чинності в порядку, передбаченому пунктом 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
15 грудня 1998 року.
№ 1353/98.

У номер

Одеса

Сюрприз під час антракту

В антракті концерту Одеського державного філармонійного оркестру, яким керує заслужений артист України американський диригент Хобарт Ерл, сталася подія, що приємно схвилювала всіх музикантів, а передусім — Ганну Пирожкову. Голова облдержадміністрації Сергій Гриневецький вручив їй чудову віолончель роботи італійського майстра початку XIX століття. Серед багатьох маститих оркестрантів, яких знають не тільки в Україні, вона чи не наймолодша — студентка 4-го курсу Одеської державної консерваторії. Однак її майстерність уже відома за рубежем — на міжнародному конкурсі в Бухаресті цього року Ганна посіла почесне друге місце.

Вінниця

«Маестро» знову в польоті

«Маестро Леонід Биков» — такий напис з'явився на бойовому винищувачі МІГ-29 ВПС України, штаб яких дислокується у Вінниці. До речі, слова супроводжуються й малюнком із зображенням нотного стану. Рішення про вшанування імені улюбленця кіноглядачів прийнято командувачем ВПС, заступником міністра оборони генерал-полковником Володимиром Антонцем з нагоди 70-річчя від дня народження Л. Бикова.

У розмові з кореспондентом «ГУ» командувач повідомив, що право здійснювати польоти на іменному літаку буде надаватися кращим льотчикам. Першим його удостоївся повітряний ас підполковник Валерій Швець.

Донецьк

Маскарад мимоволі

Сумно, але традиційною прикметою новорічних свят є свіжі пеньки замість пухнастих красунь на вулицях наших міст. І хоча щогрудня охоронці правопорядку стають на захист зелених друзів, а влада погрожує браконьєрам солідними штрафами, не втрачають актуальності «народні» методи боротьби. Як-от, наприклад, обмазування стовбурів солідолом або розповсюдження чуток, наче всі хвойні дерева побризкані загадковою речовиною і в теплій кімнаті починають нестерпно смердіти. Винахідливості друзів природи немає меж. Днями на вулицях обласного центру деякі ялинки раптом стали брудно-рожевими. Їх пофарбували, сподіваючись вберегти від сокири. Якщо експеримент пройде вдало, відповідь на загадку «зимой и летом одним цветом» уже не буде така однозначна.

Херсон

Ялинка для сиріт

Про Новорічне свято для найбільш обездолених малят — вихованців міського табору дітей-сиріт та напівсиріт «Голочка» — потурбувалися Херсонський театр ляльок та приватна телерадіоорганізація «Булава». Як повідомив художній керівник театру Борис Чуприна, завдяки фінансовій допомозі незалежних журналістів, близько 250 дітей-сиріт зможуть відвідати яскраве лялькове шоу.

Миколаїв

Перша п'ятирічка й есперанто

Українська гімназія Миколаєва нещодавно відзначила свою п'яту річницю. Учні з 5-го по 11-й класи вивчають тут рідну та іноземну мови, латину, культуру мови та стилістику, основи журналістики, відвідують факультативи есперанто, правознавства, риторики, історії України.

Фото Олександра КРЕМКА (ДІНАУ).

Сенсація... відкладається?

Гіпотеза тижня

Донедавна вважалося, що центральне місто Волино-Подільської височини Кам'янець-Подільський було засноване на початку другого тисячоліття. А нещодавно у Варшаві на міжнародній історико-архітектурній конференції прозвучало несподіване повідомлення — ця унікальна пам'ятка була започаткована значно раніше — десь між другим та восьмим століттями.

Цю гіпотезу висловила київська дослідниця історії архітектури головний архітектор Державного науково-технічного Центру консервації та реставрації пам'яток Ольга Пламеницька.

У контексті розгляду історичної цінності Замкового мосту йшлося і про його реконструкцію. Нині Варшава чекає висновків експертів. Якщо у травні науковцями буде доведено прадавнє походження Замкового мосту (а саме на цей місяць заплановано другу історико-архітектурну конференцію з цієї проблеми), то уряд сусідів-слов'ян підставить і своє плече у фінансуванні реставраційних робіт у Національному історико-архітектурному заповіднику «Кам'янець».

Михайло ВАСИЛАШКО.

Свято з гірким присмаком

«Жарко» енергетикам узимку

Зима по відношенню до енергетики має вже усталений синонім «криза». А ще вона починається зі свята енергетиків. Найцікавіше, що попри всілякі програми реформування, постанови, розпорядження, укази тощо, кожна нова «криза» протягом останніх років чомусь значно важча за попередню. Не виняток і цей рік. Всю плачевність ситуації відчуває на собі чи не кожен житель України.

Одна з найперспективніших галузей економіки в Україні стала збитковою, чим і створила прецедент у світовій практиці. Усе просто — у промисловості немає грошей. Економіка лягла у бартерний дрейф. Це значить, що енергетика також позбавлена грошей. Тут проблема не лише галузі, а держави загалом. Парадокс: маємо стовідсоткову ліквідну продукцію і не можемо виручити за товар гроші. Тим часом психологія споживача не зазнала змін, яких потребують економічні реалії. Ми звикли до дармової енергії, і це нас влаштовує. Підприємці вірять, що рано чи пізно борги спишуть. А про те, що їхні борги ведуть галузь до банкрутства якось не думають. А варто б, бо основні фонди енергогенеруючих підприємств на 60% вже фізично і морально застаріли, нема грошей на ремонт, закупівлю палива, виплату заробітної плати. Проте кожен день вони працюють на критичній межі. За словами голови Ради національної безпеки й оборони Володимира Горбуліна, годі звинувачувати населення, слід використовувати енергозатратне господарство. Україна є однією з найбільш енергонеефективних держав світу.

Дата тижня

За таких невеселих умов вітчизняна галузь змушена зустрічати День енергетика, свято з гірким присмаком.

Михайло ЛІВАНДОВСЬКИЙ.

Побажай їм удачі в боротьбі!

Завтра наша українська міліція відзначатиме свій сьомий день народження.

За умов тоталітарного безробіття, яке спіткало трудове населення країни, схоже, це лихо захисникові громадського порядку і спокою не загрожує. У міліції роботи задосить. А результати — у зведеннях МВС України. Якщо їм вірити, загальна злочинність порівняно з минулим роком зменшилася на 2,3%. І все-таки вона є!

Кримінальний світ зростає, розширюється, підживлюється новими й новими фінансовими джерелами. Незмінними його атрибутами останнім часом стали вбивства на замовлення (близько 4 тисяч нинішнього року), терористичні акти, корумпованість чиновників і величезні оборудки з бюджетними коштами... І з цим українським потужним «спрутом» змушена вести щоденну боротьбу українська міліція. Паралельно Міністерство внутрішніх справ змушене долати свої внутрішні проблеми: внутріполітичні — хабарництво, перевищення службових прав, вилучення «перевертнів» зі своїх лав, ідеологічні — створення позитивного іміджу, зміни на краще ставлення народу до міліції, «яка береже», економічні — безгрошів'я, безквартир'я... От і виходить, що у наших захисників життя — то боротьба! Побажаймо їм успіху в цій боротьбі, від результатів якої залежить наш спокій і безпека.

Ольга ВІТЕР.

Вітаємо!

Макарівська районна рада та райдержадміністрація щиросердно вітають народного депутата України

Івана Захаровича Кірімова

з 55-річчям з дня народження.

Анатолій МАТВЄЄВ,
голова ради.
Анатолій ГЕРБУТ,
голова райдержадміністрації.

Колектив редакції приєднується до привітань на адресу нашого автора, народного депутата України Івана Кірімова. Так тримати, Іване Захаровичу.

Полювання на лисиць: де тут хитрість?

Подія тижня

(Початок на 1-й стор.).

Чимало політиків у світі вважає, що дипломатичні методи в урегулюванні іракської кризи не були вичерпані. Отже, в чому причини «поспіху» Вашингтона і Лондона?

Кажуть, що Клінтон нині перебуває у відчаї: конгрес США розглядає справу про імпічмент президента. Білий дім також звинувачують у тому, що він, бомбардуючи Багдад, прагнув підтримати американські нафтові компанії. Мовляв, нині ціни на нафту стрімко падають, а кожне загострення ситуації навколо Іраку призводить до стрибка цін.

Хоч би як там було, але операція «Лисиця в пустелі» не вплинула ані на розгляд справи про імпічмент Клінтона (конгрес не погодився її відкласти до кінця воєнних дій), ані на ціну нафти. Спочатку, правда, «чорне золото» на біржах трохи подорожчало, та вже за кілька годин ціни впали до попереднього рівня.

Хоча бомбардування Іраку підтримали майже всі західні країни, якийсь неприємний осадок залишився і в них. Америка проігнорувала всі міжнародні організації, всіх своїх союзників, прийнявши рішення майже самостійно. Звичайно, й раніше ніхто не сумнівався, хто насправді господар на міжнародній арені. Але демонструвати це так відверто... Не дивно, що Росія та Китай (учасники Ради Безпеки ООН) фактично готуються до нового протистояння зі США. Щоправда, Росії тут може завадити надмірна залежність від зовнішніх кредитів, зокрема американських.

Криза в Іраку висвітлила й одну внутрішньоукраїнську проблему, про яку всі давно здогадувалися: неспроможність держави захистити своїх громадян. МЗС України просив посольства Польщі та Росії в Багдаді допомагати нашим співвітчизникам в Іраку. Проте досі не відомо, скільки наших громадян перебуває там під обстрілами. Іракська криза почалася не вчора, можна було б і поцікавитися долею українців, як це зробили всі інші держави.

Надія ВЕРБИЧЕНКО.

Та незабутня парламентська ніч

Вина тижня

15 грудня 1998 року «Інтерфакс-Україна» передав, що, виступаючи перед представниками регіональних засобів масової інформації, Президент України Леонід Кучма підкреслив, що вважає себе винним, оскільки дозволив «обвести себе довкола пальця» при прийнятті Конституції України «за одну ніч», бо, як він сказав, «парламент прийняв Конституцію під себе».

28 червня 1996 року Леонід Кучма казав: «Я хотів би також від щирого серця, я чесно вам кажу, подякувати всім вам за ту велетенську працю, яка була проведена протягом усього конституційного процесу...»

Дошка пошани

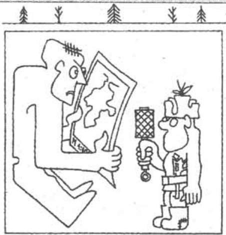

Зручна штука — граната

Криївка. Підпільник Кіндрат при світлі каганця читає газету, його подільник Юзик тримає в руках «лимонку», з якої висмикнуто чеку.

— Кіндрате, у нас проблема...

— Ти про Крим?

— Який у біса Крим! Січас як бабахне...

— Юзику, то встав назад чеку!

— ... Хух! Вставив. Ну що, наполохав я тебе?.. Да, то що ти там про Крим говорив?

— А те, що Леонід Грач страхав: мовляв, Крим — це проблема гранати з вийнятою чекою.

— Ба! То не один я люблю людей лякать! Ну, нічого: сам вийняв, сам і вставить!.. Хороше діло — граната.

Пронизливо — це як?

Репліка під час сесії ВР:

— Безсумнівно, бюджет пронизливо хворий...

Від чергового:

От-от! На тілі корупційні висипи, під пахвами монетарна трепонема, ніс провалюється, наче валовий продукт... Але як вилікуватися — вам сьогодні дурно ніхто не підкаже.

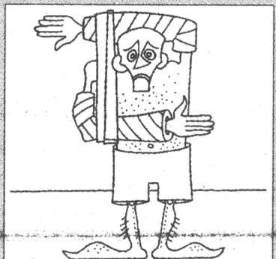

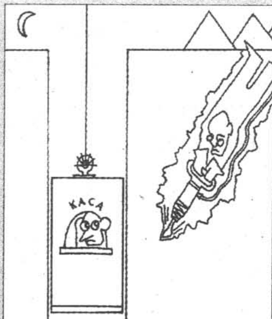

Ніч. Вулиця. Ліхтар. Зарплата

— Чув? Луганським шахтарям тепер видають зарплату тільки вночі!

— Правильно, ночі зараз довгі, а борги великі! А от як буде влітку?

— Як-як! Тоді гроші видаватимуть теж уночі, але під землею...

Не пишіть на парканах!

Олександр Руцькой, губернатор Курської області (про кордон між Росією та Україною):

— Згадаєте мої слова, не мине трьох-п'яти років, як цей паркан упаде, оскільки не може Росія окремо від України...

Від чергового:

Ой, не може, Олександре Володимировичу! Але і без паркану вам ніяк не можна. Де ж ви тоді будете писати про нас капості?..

Черговий по дошці Вілен КАЙДАШ.
Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Хто допоможе нашим співвітчизникам в Іраку?

Уклонімось Ганні Верес

Іменини тижня

70-річчя видатної ткалі-художниці Ганни Верес (21 грудня) святкуватимуть, як не дивно, не в Києві, котрий пишається її мистецтвом, а в Іванкові, у тутешньому будинку культури.

Отже, шанують пророків у власній вітчизні! Адже саме тут, на київському Поліссі, у селі Обуховичі, розквітав талант видатної майстрині рушників, зачинательки сучасного українського народного ткацтва. Вона переймала традиції від матері — Марії Пособчук, а тепер дві її талановиті дочки, Валентина та Олена, переймають традиції у неї самої. Вона — справжній класик українського народного ткацтва. З роси і води вам, майстрине сонцесяйних рушників!

Григорій МЕСТЕЧКІН.

Добрий Святий з країв наших маленьких прадідів...

Порадуй, Святий Миколаю, нашу юну незалежну країну подарунками чудотворними, а нам дбати про рукотворні

(Початок на 1-й стор.).

Гарні традиції нині відроджуються. І добре, коли робиться це не з примусу, а щиро, з душею. А ще, коли за справу беруться не лише окремі ентузіасти, а й державні органи. От і цієї зими вже вдруге в Подільському районі столиці свято Миколая відзначають широко й весело. Звісно, такі святкування проходять скрізь, але Поділ — район особливий. Тут розташовано декілька інтернатів, дитячий будинок, санаторії, приймальник-розподільник та реабілітаційний центр для маленьких безпритульних. І Святий Миколай зверне свою увагу передовсім на цих обділених теплом та любов'ю дітей. З ініціативи голови Подільської райдержадміністрації Григорія Романюка цього року Святий Миколай завітає не лише до сиріт, інвалідів, дітлахів під опікою чи з малозабезпечених сімей — своє свято матимуть і хворі на церебральний параліч. Учора в клубі «Юність» на Виноградарі відбулося «Свято надії» для організацій «Церебрал» та «Віра». Не оминув увагою Святий Миколай і маленьких заручників інвалідних ліжок. Кожний з них одержав чи ще одержить фрукти, медикаменти, а також виготовлені на Київському хлібокомбінаті № 6 пряники від Святого Миколая.

А сьогодні в Дитячому музичному театрі, що на Подолі, вирує справжнє дійство. Ще в холі гостей зустрічають господарі — хлопчики й дівчатка з колективу «Зернятко». Це потім на сцені вони покажуть і розкажуть присутнім, хто такий добрий та справедливий Святий Миколай, а поки що треба звеселити атмосферу іграми, забавами, конкурсами. Отже, сходить перша зірка в сузір'ї чарівних зимових свят, яких завжди так чекає малеча. Зірка рідна, давня, що світила ще нашим прапрадідам, коли вони так само були маленькими.

Порадуй, Святий Миколаю, нашу юну незалежну країну подарунками чудотворними, а нам дбати про рукотворні...

Анастасія ПЕРЕПЕЛИЦЯ.
Фото ДІНАУ.

Підкоп

Хто на кого яму копає, той сам туди потрапляє...

Фейлетон тижня

Директора всі любили і поважали. Так принаймні запевняли його радники. Самі ж радники Директора не тільки любили, а й обожнювали — за те, що він жив виключно їхнім розумом.

Любов ця була неземною, про що свідчив хоча б такий факт. На столі кожного радника стояв у рамочці портрет Директора з мудрим поглядом і лагідною усмішкою. Дружина Убийвовка, вперше побачивши портрет, взяла його в руки й почала обсипати поцілунками. І ніхто не розцінив це як щось «солоденьке», бо всі розуміли, що то була цілком щира хвиля сильної платонічної любові.

Так у добрі та злагоді вони й жили. І лиш Віче послів, виборний орган господарства, після того, як воно одержало самостійності стільки, скільки змогло нести, виводило Директора з рівноваги. З часом він навіть почав втрачати апетит.

На чергових виборах радники запевняли Директора, що цьому ганебному явищу буде покладено край. І хоч до Віче, — погоджувалися вони, — знов будуть обрані кандидати таких авторитетних осередків, як «Учорашні», «Позавчорашні», «Сьогоднішні», «Завтрашні» і «Післязавтрашні», більшість здобудуть усе-таки «Двічі сьогоднішні» — таку назву вибрав для себе осередок нових краян. І наче було зроблено все, щоб нові краяни перемогли.

Очолив похід по переможні мандати сам пан Порожняк — права рука Директора. Але сталося так, що порожняком поїхали — порожняком і приїхали. Закинули невід, а спіймали мульку.

Отож, коли у Віче разом із «Двічі сьогоднішніми» свої місця зайняли «Вчорашні», «Позавчорашні», «Сьогоднішні», «Завтрашні», «Післязавтрашні» та плюс ще «Рябоцабесенькі», міф про директорську більшість лопнув, як мильна бульбашка.

Директор розпікав радників, як розпікають у кузні залізо, поки не побіліє. Зрештою перед кожним поставив завдання: шукати під Віче «підкоп». Аж до саморозпуску...

Тиждень радники не їли, не пили, не спали — і ось у директорській приймальні утворилася черга. Яких тільки проектів не понаносили! Перекрити воду і вимкнути електрику. Позбавити посольського імунітету і тихо по одному пересадити. Поставити два танки і дати залп. І те де, і те пе.

Усі ці проекти Директор з гнівом відхиляв, бо й сам інколи про таке думав, без підказки. До того ж, це був явний плагіат. Та й галасу після такого не обберешся.

Минали дні за днями, а путящого «підкопу» ніхто не пропонував.

Одначе, як завжди, все геніальне — просте. Одного разу Директор звелів зібрати власну команду в повному складі. Наче на іменини, з'явився сяючий радник Яклис. Кожному присутньому Директор вручив по лопаті. Яклис розгорнув креслення і виклав розрахунки вчених — як зробити підкоп від резиденції Директора до будинку Віче, а потім з гори аж до Дніпра.

Хлопці мовчки поплювали на долоні і налягли...

І ось прийшов урочний час. Директор у супроводі численного почту тележурналістів ніби знічев'я розгулює по набережній. Раптом на очах здивованої громади красень-будинок осідає, наче по жолобу, сповзає у Дніпро і зникає під водою.

По чистому плесу Дніпра пішли бульки. Радник Барабулін заходився їх рахувати, але радник Яклис зупинив колегу: ні більшість, ні меншість тепер ролі не грає. Ні поіменно, ні по осередках...

Директор почекав, поки лопне остання булька і, відшукавши очима радника Яклиса, сказав:

— Тепер бульками не будуть...

Яклис скромно нахилив голову. А старий Барабулін зрозумів, що йому пора на пенсію.

... Прокинувшись, Директор довго дивився на високу білу стелю, намагаючись із побаченого вві сні видобути раціональне зерно.

Анатолій КАРАСЕНКО.

Недержавна організація з державним завданням

Презентація тижня

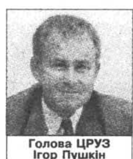

Голова ЦРУЗ Ігор Пушкін

У середу відбулася презентація Центру розвитку українського законодавства (ЦРУЗ) — незалежної недержавної неприбуткової громадської організації, створеної у травні цього року.

Основними завданнями ЦРУЗ є підтримка розвитку українського законодавства у здійсненні адміністративної, цивільної, судово-правової, податкової та інших реформ, розробка проектів законів та інших законодавчих актів, аналіз законодавчих актів України та іноземних держав, розробка пропозицій щодо вдосконалення вітчизняного законодавства. Окрім того, ЦРУЗ проводить політологічні, макроекономічні, соціологічні дослідження та спеціалізовані моніторинги.

У складі спостережної ради, яка здійснює керівництво центром, — народні депутати України Роман Безсмертний, Юрій Єхануров, Олександр Лавринович, Василь Хмельницький, Віктор Шишкін, Володимир Семиноженко та інші, вітчизняні й іноземні експерти, представники провідних українських ЗМІ. До участі у розробці законодавчих актів центр залучає відомих українських правників та експертів.

На презентації було зазначено, що нині одними з найголовніших проблем українського законодавства є поширена практика бездумного переписування нормативних актів інших держав, відсутність у законах механізму їх реалізації, що призводить до різночитань окремих положень з боку органів влади.

З метою розв'язання цих та інших проблем фахівцями центру підготовлено проекти законів України «Про Кабінет міністрів України», «Про центральні органи виконавчої влади», «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», «Про виконавче впровадження», «Про лобістську діяльність», «Про неприбуткові організації», «Про державну реєстрацію права на нерухомість», «Про політичні партії», «Про комітети і комісії Верховної Ради України», виконано низку інших першочергових завдань.

Останній стоп-кадр

Тимофій ЛЕВЧУК.

14 грудня на 87-му році життя помер видатний український кінорежисер, народний артист СРСР Тимофій Васильович Левчук.

Левчук застав епоху німого кіно, починав кінокар'єру в 30-х роках, коли українське кіно лише здобуло голос, працював у часи велеречивого соцреалізму, а пішов від нас, коли кіно знову вступило в зону німоти. Але залишилися фільми («Киянка», «Дума про Ковпака» та інші), залишилися його учні-режисери, котрим дано побачити майбутнє й згадати свого вчителя в тому невідомому майбутньому.

Вони сказали «Все!»

Минулого понеділка на «Гравісі» актори Ігор Славинський та Сергій Бойко знялися в останньому сюжеті «Вечірньої казки». За старою традицією, у подібних випадках актори вставляють у текст сценарію слово «Все!». Таке слово було сказане. Маленькі глядачі його невдовзі почують. До Нового року «Вечірню казку» з Бойком та Славинським ще показуватиму по УТ-1, а потім на телебаченні з'явиться хтось інший — можливо, хтось із традиційних напівзабутих «дідусів Панасів»...

Вл. Інф.

Є у нас класики народного ткацтва

Місто під містом,

або Екскурсія в розсекречену таємницю

Західні спецслужби могли лише мріяти, щоб хоч краєчком ока зазирнути в це надсекретне місто-фортецю

ВІДНИНІ кримські курортні сезони прикрасять туристичні маршрути, прокладені по колишніх секретних об'єктах Севастополя. Один з них — у ще недавно потаємне підземне місто — викликав особливий інтерес в любителів незвичайних подорожей. Ще б пак, адже кому не цікаво навіч побачити останній могутній пам'ятник «холодної» війни — підземний поліс, а в ньому — ремонтний завод військових підводних човнів.

Народився він одразу після війни, коли почалось ядерне протистояння двох систем. Замислювався і був збудований за наказом Сталіна як неприступна бетонна фортеця, в якій жителі Севастополя у разі загрози атомного бомбардування могли б не лише врятуватися, а й тривалий час продовжувати працювати й оборонятися від агресії «акул капіталізму».

Суперзасекречені роботи, що здійснювалися під грифом головної державної таємниці, розгорнули настільки спішно, наскільки й грандіозно. Тисячі безіменних будівників мурували в товщі скель сховища для людей і кораблів, бетонували схрони для боєприпасів, техніки, палива, зводили заводи, госпіталі, вузли зв'язку, стратегічні бази...

Понад 300 об'єктів залягли нині пустками височенних кількасоткілометрових штолень.

Одночасно з чотириповерховим «містом під містом» почалося будівництво підземного ремонтного заводу атомних субмарин. Масштаби його теж вражають. Чого вартий, приміром, майже 400-метровий канал, продовбаний у скелі, який з'єднав балаклавську бухту з відкритим морем. Ці підводні лабіринти перевершують найфантастичніші сховища легендарного капітана Немо.

З цих доків у часи СРСР підводні човни з ядерною зброєю на борту виходили на бойове чергування в Середземне море і далі — в Атлантику. У галереях, вирубаних метробудівцями у гранітних скелях, було розміщено запасний командний пункт Чорноморського флоту, хлібозавод продуктивністю до 50 тонн паляниць на добу та інша інфраструктура, розрахована на автономне перебування тут протягом місяця 50 тисяч чоловік. У спецштольнях ядерних боєголовок було стільки, що вистачило б, аби декілька разів знищити всі країни Середземномор'я. У внутрішніх доках одночасно могли знайти укриття 10 субмарин. Затягали їх сюди волоком надтовстими тросами два механізми. По каналу човни рухалися з допомогою спеціальних могутніх пристроїв. Можна лише уявити, скільки вони споживали електроенергії, перетягуючи, як іграшки, майже 70-метрові сталеві субмарини, обтяжені ядерним боєзапасом.

Від зовнішнього світу секретний бункер герметично відгороджували півтораметрові залізобетонні ворота-бокапорти. Навіть у разі ядерного вибуху в Балаклаві укриття гарантувало цілковиту невразливість людей і техніки. Охорона тут була найнадійніша, секретність — найтаємничіша: західні спецслужби могли лише мріяти, щоб хоч краєчком ока зазирнути в це надсекретне місто-фортецю.

За словами полковника запасу, який не так давно служив на цьому об'єкті (нині він завідує зовнішньоекономічними зв'язками міської адміністрації Севастополя), Валерія Іванова, все різко змінилося після розпаду СРСР. Нова військова доктрина більше не потребувала ядерного кулака такої міці, що загрожував з цих скель усім країнам світу, які не сповідували «всеперемагаючої ідеї».

У 1993 році об'єкт передано Україні, яка мала з ним чимало клопоту, оголосивши світу свій без'ядерний статус. Монстр-пам'ятник часів піку «холодної» війни для новоствореного українського флоту був зайвим тягарем, який його керівництво сприймало, як ще одну проблему «розформування військових надпотужностей тоталітарної держави коштом молодої України».

З тих часів «підплав Венеція» (так називали цей об'єкт військові), ставши пусткою, почав руйнуватись, незважаючи на те, що найвищих рангів морські офіцери досі вважають його одним з кращих підземних оборонних об'єктів світу й, не криючись, із сумом розповідають про нинішній стан «останньої живої точки на випадок колапсу всесвітньої ядерної війни».

Часом збираються молоді гурти з гітарами, бо «луна від звуку тут така само чиста, як у горах». Хоча ходити тепер лабіринтами підземного заводу й міста дуже небезпечно. Зробивши необережний крок у пітьмі, навіть тримаючись за руки, можна провалитися в численні бездонні люки, дно яких встелене покрученим залізяччям.

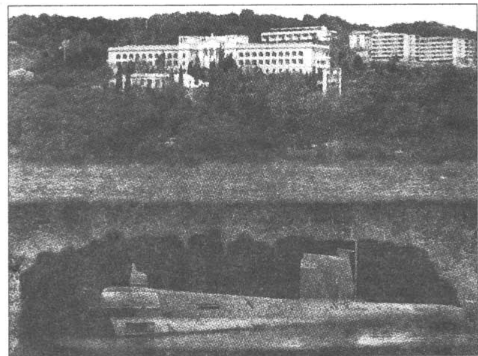

Що буде тут незабаром: вражаючий могутністю музей аксесуарів «холодної» війни, міжнародний молодіжний музично-розважальний центр, паноптикум фортифікаційного мистецтва кінця двадцятого століття чи водолазна база міжнародної асоціації кінематографістів?

Міська адміністрація Севастополя вважає, що, найімовірніше, — оглядовий туристичний комплекс, екскурсії до якого будуть мати популярність у відпочивальників оздоровниць Південнобережжя, вітчизняних і закордонних туристів.

Достеменно відомо, що першу театралізовану виставу «Історія Херсонесу-Севастополя в персонах» покажуть тут уже в перші дні нового року.

...Сьогодні нащадки лістригонів, «солоних отаманів» з давніхдавен овіяної легендами Балаклави, знову, як і до часів суперзасекречення цієї території, почали ловити в бухті рибу. Тут так добре погортати сторінки «Лістригонів» Олександра Купріна, писані на цьому березі.

...Нині тут чути команди будівельників — почалося відновлення пам'ятника Балаклавській битві, зруйнованого під час другої світової війни.

Цей монумент — величну доричну колону, на якій сидить орел, — вперше встановили в Балаклавській долині на місці кровопролитної битви, що відбулася восени 1854 року. Строга споруда увічнювала пам'ять всіх загиблих. Англо-французько-турецькі війська билися в цьому місці із загоном генерала Ліпранді. Серед них була й легка кавалерійська бригада Британії, яку майже повністю знищили. Тоді загинув і один з предків Уїнстона Черчілля.

...Так вибагливо зачепили цей берег війни, таким незвичайним зробили це місце, що вже з весни почнуть відвідувати його постійно групи туристів, нерідко з найдальших країн долатимуть відстані охочі навіч побачити красу і дива Балаклави.

Віктор ХОМЕНКО.

Посватав кролик царівну...

«Тисмениця» запрошує на ярмарок до Торгово-промислової палати

Вітчизняний стиль

ВІДОМА хутрова фірма «Тисмениця» підготувала для споживачів різних соціальних і вікових категорій широкий асортимент своїх виробів, які запропонувала під час трьох грудневих ярмарків у Києві. Один з них уже відбувся, другий триває (18—20) в Українському домі, а 22—30 грудня «Тисмениця» запрошує на третій ярмарок — до Торгово-промислової палати. Хутрові вироби на всі смаки реалізуються на вигідних умовах, без торгових націнок.

Замовники, покупці, які потрапляють на підприємство, нерідко цікавляться, чи можна переглянути якісь проспекти, каталоги, й дивуються, що на такій шанованій фірмі із міжнародним іміджем друкованої продукції обмаль. А пояснюється це просто: її майже неможливо зробити, бо за найвищої оперативності видавців вона буде... учорашньою. Дорога від ескізу-замальовки до готового виробу і до покупця настільки коротка, що каталоги як такі втрачають сенс. Двічі на місяць дизайн-студія Марії Волосовської, колектив конструкторів, готує замальовки, і вони одразу ж втілюються у готові вироби. Їх випускають невеликими партіями, бо політ творчої думки головного дизайнера і генерального директора практично невичерпний: завтра буде нова ідея і нова модель, яка знайде свою нішу на ринку, попри засилля неякісного краю, що різними шляхами потрапляє до нас.

Творчу, технологічну, виконавчу «моду» диктує на підприємстві багато років поспіль Марія Волосовська. Окреслити коло її обов'язків і повноважень майже неможливо: вона — дизайнер і автор численних новацій технологічної обробки хутра, завдяки котрим сировина зазнає дивовижних метаморфоз і її годі впізнати. Спілкуючись із багатьма працівниками фірми, я відчула, що саме Марія Павлівна створює ту ауру, яка наповнює геть усе. І все довкола нагадує злагоджений бджолиний вулик із його культом праці, порядку, гармонії, чіткого розподілу обов'язків. І коли взяти до уваги, що це відбувається у позначеному швидше хаосом, а не гармонією економічному просторі із його «чорними дірами», виробничі успіхи великого колективу хутровиків набувають мало не містичного забарвлення...

Нинішня продукція хутрофірми зорієнтована на дуже широкий спектр смаків, запитів і, певна річ, фінансових можливостей. Вітчизняний кролик й імпортна мерлушка мають рівні права. Втім ніякий заморський звір, схоже, не посуне із трону його величність кролика. Бо на престижних міжнародних виставках речі, зроблені із його хутра, часто викликають захват і повертаються із численними нагородами. Мабуть, незабаром доведеться створювати музей призів. Нещодавно, 29 листопада, Марії Волосовській вручили у Мадриді чергову високу нагороду — Гранд Золотий приз за високу якість у промисловості і комерції.

Минулорічна, ювілейна, приурочена до 360-річчя хутрофірми «Тисмениця» колекція «Білі лебеді» від Марії Волосовської, здавалося, перевершила усі можливі і неможливі творчі втілення (із стриженого і шліфованого кролячого хутра конструктори змайстрували навіть розкішне весільне вбрання). І ось на конкурсі «Студентська красуня» **(див. фото)** авторська дизайн-студія репрезентувала в столичному театрі імені Лесі Українки новий феєрверк: п'ятдесят ексклюзивних моделей різних стильових забарвлень. «Тисмениця» орієнтується і на скромні можливості небагатого покупця, і на дітей, для яких виробляють «веселі» недорогі шубки, шапочки, і на «зірок» із вибагливими уподобаннями, і на бізнес-леді, котрі можуть собі дозволити елітні хутра. А втім, хіба елітність вимірюється ціною хутра? Демократичний і загальнодоступний кролик посів у «Тисмениці» панівне становище, і перед ним шанобливо схиляють голови норки і лисиці.

Штрих до роздумів: сировинний пресинг, з одного боку, стриножує виробничі можливості, а з другого — спонукає до нестандартних конструкторських рішень. Таким чином вільний політ фантазії в обмеженому просторі врешті обертається певними плюсами. А може, інакше не народилася б бальна сукня, сконструйована із дрібненьких чорного кольору клаптиків кролячого хутра? Можливо, за інших обставин Марії Волосовській не снилися б професійні сни? І тоді вона чимскоріш, удосвіта, летить на фірму, нашвидкуруч робить замальовку — і дизайн-студія, отримавши імпульс, вмить перетворюється на команду спринтерів. Тут неможливо думати, рухатися, працювати спроквола...

— Дизайн-студія — це те ядро, яке створює нові моделі, контролює напрями моди, — каже Марія Волосовська. — Я ставлюся до її завдань прагматично: тут іде швидке відпрацювання і відшліфовування ідей, і потому — швидке впровадження їх у виробництво. Я багато їжджу світом і бачу, що люди носять. Усе різне, індивідуальне — бризки віків і епох, відлуння 30-х, 40-х, 70-х років. Тому у нас так багато моделей, які випускаємо невеликими партіями.

У швейній промисловості все відбувається інакше. Воронін чи інші модельєри працюють з готовою тканиною. А ми повинні це полотно створити, врахувавши технологію обробки сировини, кольорову палітру.

А із сировиною зараз проблеми. Колись її заготовляла і привозила нам споживча кооперація. Тепер самим доводиться шукати сировину і брати хутро різної якості — добре і погане. Якість сировини погіршилася, бо звірогосподарства вже не мають, як раніше, морської риби, субпродуктів. Та й що ми можемо придбати на сто тисяч, які дозволено використовувати на невідкладні потреби? Такому великому підприємству потрібен щонайменше мільйон гривень на місяць. Колись найважливішими були технологічні питання, тепер на першому плані — фінансово-економічні: платежі, векселі, взаємозаліки, бартер... Тільки-но виб'єш щось внаслідок «ходіння по муках», як уже виникає наступна проблема...

А поза всіма клопотами Марії Волосовській вистачає снаги ще й на поетичні рядки, тож на фірмі побутує культ краси і дошкульності. Відгомін цього культу — в кожному хутровому виробі: і в авторських роботах від дизайн-студії, і в симпатичних білочках, що примостилися на дитячих шубках. Все це — на грудневих ярмарках.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.
Івано-Франківська область.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

«Гробницю» народних грошей спустошено

20 грудня — День енергетика

Запорука успіху — наполеглива праця

Атомна енергетика посідає важливе місце в економіці України. Протягом останніх років атомними станціями в осінньо-зимовий період виробляється близько половини електроенергії країни.

Попри економічні труднощі, атомна галузь працює стабільно, виробляючи вкрай необхідну для життєдіяльності кожного з нас електроенергію. Сьогодні є всі підстави стверджувати, що план 1998 року з виробництва електроенергії буде виконано. Ще на початку грудня атомники Запорізької АЕС виконали річне завдання. Загалом АЕС України фактично вже виробили 96 % електроенергії від планового завдання.

Працівники енергетичної галузі не зупиняються на досягнутому. Адже від їх сумлінної щоденної праці значною мірою залежить здоров'я, настрій, добробут і життєвий рівень громадян України.

Вітаючи вас, шановні колеги, з професійним святом, висловлюю надію, що, сповнені почуттям високої відповідальності за свою справу, ви в складних умовах сьогодення прикладете всі зусилля для безперебійної роботи енергетичної галузі, що, в свою чергу, сприятиме розвиткові економіки загалом. Наполеглива праця — запорука успіху.

Бажаю міцного здоров'я, радості та збереження віри в хороше майбутнє вам та вашим рідним. Хай родинне тепло не минає вашої оселі, а добробут і успіх будуть постійними супутниками на довгі, щасливі роки!

З повагою, Нур НІГМАТУЛЛІН, президент НАЕК «Енергоатом».

Вітаємо!

Запорізька АЕС станом на 11 грудня 1998 року виконала річний план з виробництва електроенергії на 100,1 %. З початку року атомниками ЗАЕС вироблено 32986,6 млн. кВт-год електроенергії.

За планового річного завдання 73,488 млн. кВт електроенергії атомними станціями України станом на 11.12.98 р. фактично вироблено 70419,8 млн. кВт-год електроенергії, що становить 95,8 % від планового показника.

За 10 днів грудня п. р. атомними станціями вироблено 1970 млн. кВт-год електроенергії.

Підсумки роботи АЕС України у листопаді 1998 року

У листопаді 1998 року на п'яти атомних електростанціях України в експлуатації знаходилося 14 ядерних енергоблоків встановленою потужністю 12,818 МВт, що становить 24,6 % від загальної встановленої енергопотужності країни, при цьому частка АЕС від загального виробництва електроенергії в Україні становила 35,5 %.

Планове завдання за місяць виконано на 96 %. Фактично вироблено 5 млрд. 531 млн. 800 тис. кВт-год електроенергії.

Планові завдання місяця перевиконано всіма атомними електростанціями, окрім Південно-Української АЕС. Середній коефіцієнт використання встановлених потужностей (КВВП) на АЕС становив 59,9 %.

№ п/п	Назва АЕС	Факт. вир. е/е, млн. кВт-год	Факт. відп. е/е, млн. кВт-год	КВВП (коеф. вик. вст. потужн.) %
1	ЗАЕС	2798	2646,8	64,8
2	ПУАЕС	715,3	652,6	33,1
3	РАЕС	610	558,9	46,6
4	ЧАЕС	736,6	684,2	102,3
5	ХАЕС	671,8	635,2	93,3
	Усього	5531,8	5177,9	59,9

У листопаді на АЕС (згідно з міжнародною шкалою оцінки подій з ядерної та радіаційної безпеки INES) зафіксовано 8 подій, 7 з яких класифіковано рівнем «0» (найнижчий рівень), 1 порушення — рівнем «1» (аномалія). Події не становили загрози для персоналу, населення та навколишнього природного середовища.

Радіаційна обстановка на АЕС та у прилеглих регіонах не зазнавала змін і відповідає природному радіаційному фону.

Заборгованість споживачів за відпущену атомними станціями електроенергію становить 1,7 млрд. гривень.

Поговорити завжди є про що. Приміром, про Чорнобиль...

Більшість, прочитавши заголовок, відкладе газету у бік — тема співана-переспівана. Пропоную не поспішати, обдумати викладене і взяти участь у дискусії. Зовсім про інше

Полемічні нотатки

...У звичайній дворовій пісочниці, давно вже вподобаній кішками і собаками всіх мастей, гралися малюки. Поряд на лавочці розташувалися їхні молоді матусі. Одна, пахкаючи сигареткою, заклопотано кивала на сопливе чадо і скаржилася подрузі, котра вже з ранку ранесенько сьорбала «Ром-Колу»: «Забігалася я з його болячками, то з вуха тече, то кашель давить... Яка вже тут праця?!» У відповідь почулося дещо хрипкувато-філософське: «А що ти хочеш? Чорнобиль! Де тому здоров'ю взятися?»

Знайома картинка, чи не так? І спостерігати її можна коли й де завгодно.

Шкодую, що таке нудне читання, як статистичні збірники, не часто потрапляє до рук пересічних громадян. А то з безперечною цікавістю відкрили б вони для себе, що лише промислових токсичних відходів нагромаджено на теренах України понад 2 млрд. тонн. Образно кажучи, майже по три вагони на середньостатистичну сім'ю. І хоча це — дані шестирічної давнини, сподіватися кардинальних змін з огляду на глибоку промислову кризу не доводиться. Можна хіба що зробити поправку на простоювання низки екологічно небезпечних виробництв. А загалом до згаданих двох мільярдів напевне вже додалося не менш як 300 млн. тонн різноманітних відходів, у тому числі І класу небезпечності (читай — отрут) — порядку 40 тис. тонн.

Цей підрахунок зроблено «на око», виходячи з річного приросту отих відходів — 100 млн. тонн за 1992 рік, у тому числі відходів І класу небезпечності 14,6 тис. тонн. Помножимо навіть наполовину зменшені цифри на минулі роки, маємо вельми вражаючий результат. Та жахає не стільки те, як розподілено «шкідливий вплив» по регіонах (охоплено 12 областей), а й буквально гробова мовчанка з приводу проблеми. В епіцентрі техногенного забруднення давно знаходиться Крим, Дніпропетровська (понад мільярд тонн), Донецька, Запорізька, Луганська, Львівська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Харківська, Чернігівська, Івано-Франківська, Миколаївська області, а ми день у день, рік у рік все звалюємо на одне й те саме лихо —Чорнобиль. Як ви вважаєте, чому? Відповідь проста, як та сама статистика. Тільки мало кому цікава. Перевірка роботи фільтрів на цементних заводах або будь-яких інших очисних пристосувань на шкідливих виробництвах — справа доволі трудомістка і витратна. А хто сьогодні похвалиться можливостями провадити таку роботу систематично і ефективно? Отож бо! Навіть Мінекобезпеки не в змозі назвати хоча б якісь приклади боротьби з техногенними забрудненнями довкілля. Водночас признаватися у бездіяльності на тлі явного екологічного лиха нікому не хочеться. Бо ж гроші за щось отримують. Ось і «ганяють» наші шановні екологи по всім ЗМІ тему радіаційного забруднення.

Днями один розумник з екрана добалакався до того, що Україна, та й весь світ цілком можуть прожити без атомної енергетики. Небезпечна, мовляв, річ — АЕС.

Слідуючи такій логіці, лишається вже й від літаків відмовлятися, від потягів, від автомобілів. Гинуть люди в ДТП тисячами. Але ж чи не краще без зайвих клопотів взагалі повернутися до печер або прямо на дерева? Навіщо мордуватися з плодами цивілізації?

Уявляю, як хтось, хто читає ці рядки, кине з пересердя: «Що за маячня?!». А це не маячня, коли з високої парламентської трибуни запевняють, що варто запустити 25% потужностей ТЕС, що простоюють, і жодних проблем з електроенергією в нас не буде, не треба навіть добудовувати додаткові блоки атомних станцій?

Депутат — представник «зеленої» руху — казав про це цілком серйозно, зовсім не враховуючи спрацьованість основних фондів вітчизняних теплових станцій (60%), те, що немає навіть у мінімальній кількості вугілля та мазуту, грошей на їхню закупівлю. Загалом, посіяв сумніви повідомленням про якісь міфічні недовикористання теплових потужностей, а там хоч не розвиднюйся. Він свою «зелену» справу зробив, попередив. Але звідки електроенергія в країні візьметься, це вже не його клопіт. Хай енергетики думають.

І вони думають. Голови попухли від дум. Споживачі заборгували їм за вже відпущену електроенергію майже 4,5 млрд. гривень. Немає чим навіть зарплату виплатити персоналу станцій, а ще ж треба паливо закупити, ремонти в строк провести, дотримувати суворий технологічний режим і трудову дисципліну. Ну й, звичайно, нерви тримати в кулаці, щоб Боже бережи, не зірватися через якісь чергові пасквілі в пресі. Останнім часом енергетикам через масові відключення (лише цим і рятуються від перенапруги!) добряче дістається. Але особливо перепадає атомникам, наче вони є причиною всіх бід.

Чи справді воно так? Взяти, наприклад, ту саму екологію: у звіті Дніпропетровського філіалу Національного інституту стратегічних досліджень (під редакцією професора Шевцова) зазначається, що будь-яка теплова електростанція, яка працює на вугіллі, викидає в атмосферу більше радіоактивних речовин (продуктів розпаду урану, радон, торій), ніж АЕС тієї самої потужності. Колективна доза опромінення населення України за рахунок теплової енергетики у кілька

разів більша, ніж за рахунок атомної. Один кіловат потужності ТЕС еквівалентний 0,5 тонни золошлаків, АЕС спричиняє екологічної шкоди у 10—11 разів менше, ніж газова або ТЕС, що працює на нафті, у 13,6 разів менше, ніж ТЕС вугільна.

Так звідки ж така немилість до АЕС? Читайте з початку. Чорнобиль став не лише трагедією, а й дуже зручною ширмою, відмовкою, «поясненням» на всі випадки життя. Цю тему вправно «запрягає» багато хто — від домогосподарок до політиків — заради того, щоб пропихати особисті справи й інтереси. А на самій верхівці начебто й не розуміють, якої шкоди це завдає безпосередньо енергетиці, енергетикам. Адже питання не в дискредитації одного виду енергогенерації й випинанні іншого. А в тому, що будь-які рухи під гаслом «анти» самі собою руйнівні і нічого на дають натомість.

На замовлення Європейського банку реконструкції і розвитку незалежні дослідники зробили обгрунтовання доцільності добудови атомних блоків на Хмельницькій і Рівненській станціях. Стверджується, що найбільшого економічного ефекту буде досягнуто, якщо блоки ввести в дію не пізніше 2002 року.

Іншого рішення, економічно еквівалентного цьому, просто немає. Але навіть цей найдешевший варіант впровадження генерацій, які компенсують закриття ЧАЕС, вимагає кредитів. Вартість проекту 800 млн. доларів. Але чого буде варте нездійснення проекту, коли через нестачу енергопотужностей вже відключають цілі регіони країни, можна лише здогадуватися.

Доводилося вам бачити, як мурахи тягнуть гусінь? Вельми недоладно, треба визнати. Учіпляться вдесятьох, а то й більше, і тягнуть у різні боки. Начебто просуваються до мети, але настільки важко, такими зигзагами! Те саме відбувається нині з нашою економікою. Вчепилися в неї десятки партій, рухів, кланів і просто «видатних особистостей». Тягнуть, напружуються... Є рівнодіюча. Вона кудись спрямована, націлена. Але, на жаль, аналіз сил, що їх прикладено, провести неможливо. І навіть передбачити, куди все зрушиться у наступний момент, не можна.

Порівняння це навела у розмові одна мудра людина, яка багато років присвятила роботі в атомній енергетиці. Коли я запитала, чи не Чорнобиль тут винуватий, що ми так по-мурашиному діємо, він подивився на мене, як на божевільну.

Людмила МЕНЖУЛІНА.

Будь-які рухи під гаслом «анти» самі собою руйнівні

Наші душі відвикли від шляхетності. Прикро...

Прийнято вважати, що запорозьке козацтво постало наприкінці XV століття. На думку Григорія Гуртового, це відбулося значно раніше

Прем'єра рубрики: Такий у них характер

Григорій Олександрович Гуртовий — знана на Волині людина. У старовинному містечку Торчин, що стало для нього рідним з лютого 1947 року, протягом багатьох літ працював учителем. Створив краєзнавчий музей, в якому сьогодні — понад десять тисяч різних експонатів. Музей згодом став народним, а Григорій Олександрович ось уже 40 років — його незмінний директор. За цей час він написав історію всіх 90 сіл Луцького району. Не залишилися поза увагою краєзнавця монастирі й церкви, природоохоронні об'єкти, підприємства району. З-під пера Григорія Гуртового з'явилося понад 600 історико-краєзнавчих статей, у багатьох з яких він відкрив невідомі сторінки історії волинського краю. Хоч сьогодні Григорію Олександровичу вже за сімдесят, невтомний він у своєму подальшому краєзнавчому пошукові.

Григорій Гуртовий — цікавий співрозмовник. У його товаристві час спливає непомітно.

Солодкий і терпкий запах картоплі...

— До свого останнього подиху буду вдячний Волині, її добрим і милосердним людям, які в лютому 1947 року врятували мене від голоду, — почав розмову Григорій Олександрович. — Родом я із Запорізької області. Дитинство моє понівечене голодом 1932—1933 років. Голодною смертю померли моя сестричка, дідусь і бабуся. Уся вулиця, де жила наша сім'я. Страшно згадувати. Для маленької сестрички Віри, якій було лише півтора року, мама зберігала в глиняному горщику кілограм-два пшениці. Один з групи комнезамів, що увірвалися в нашу хату, забрав і ту жменьку зерна... Весною 1933 року всі пухли з голоду. Як зостався в живих — сам збагнути не можу. Очевидно, Всевишній мені допоміг.

А у воєнні роки звідав страхіть фашистського концтабору, звідки повернувся з туберкульозом легень. Рятувався тим, що мав нахил до малювання, щось підробляв. Взимку 1946 року я вдруге в житті ледь не помер. Знову-таки з голоду. З'явилася надія вижити, коли мій родич Іван Пилипенко прислав з Торчина листа, в якому розповів про те, що там є картопля. І нею можна наїстися. Зібралося нас чоловік двадцять — будемо їхати. Бо інакше пропадемо. Була зима, морози. Переповнені товарняки з голодними людьми тягнулися на Захід. Люди вмирали у вагонах (і на вагонах!) від голоду і холоду. Так я потрапив до Луцька. Як тільки ступив на волинську землю — відчув запах печеної картоплі. Я і до сьогодні пам'ятаю той запах — солодкий і терпкий. Таке неможливо забути.

За моїми скромними підрахунками, тільки Волинь у 1946—1947 роках врятувала понад півмільйона своїх співвітчизників, які добралися сюди із східно-південних областей України, від голодної смерті. Ми пам'ятаємо про це. Ми мусимо пам'ятати!

З козацького роду — по козацькій землі

— З дитинства пам'ятаю розповіді свого дідуся про те, що рід Гуртових сягає славних часів козаччини, —продовжує Григорій Олександрович. — І цим горджуся. В архівних документах я віднайшов дані, що мій прапрадід Карпо Гуртовий у 1772 році був полковником Війська Запорізького. Власне, я не відкрию чогось нового, бо вся наша Україна — земля козацька. Але різні поневолювачі, з найдавніших часів і до нинішніх, намагалися стерти з нашої пам'яті те, хто ми є насправді, якого роду, звідки походить наше коріння. Я добре пам'ятаю, що в тридцятих і сорокових роках у Запорізькій області люди здебільшого розмовляли українською мовою. А сьогодні рідко де почуєш українське слово. Так і з нашою справжньою історією, яку кожен завойовник переписував на свій лад, як йому було вигідно.

— Григорію Олександровичу, сьогодні ми знаємо, що запорозьке козацтво — унікальне і, безперечно, доволі цікаве явище в історії людського суспільства. У своїх працях ви робите наголос на волинське козацтво, вважаєте, що Волинь — край козацький. На чому грунтуються ваші висновки?

— На історичних матеріалах. Прийнято вважати, що запорозьке козацтво постало наприкінці XV століття. На мою думку, це відбулося значно раніше. У польського історика Матвія Стрийковського при описі подій XII століття йдеться про участь козацтва, зокрема волинського, у бойових діях. Напевно, ці дані історик узяв із слов'янських хронік, які загубилися, або ми про них не знаємо. А точніше — вони просто були знищені, щоб ми з вами не знали своєї справжньої історії. Прагнення волі ніколи не покидало наш народ. Ще один польський історик Збігнєв Вуйцік у нарисі **«Дикі поля у вогні»** стверджує, що **«козаком»** давні половецькі племена називали **«вартових, сторожів, конвоїрів»**. Це засвідчено в словнику половецької мови, складеному невідомим італійцем у 1303 році, який зберігається в бібліотеці при

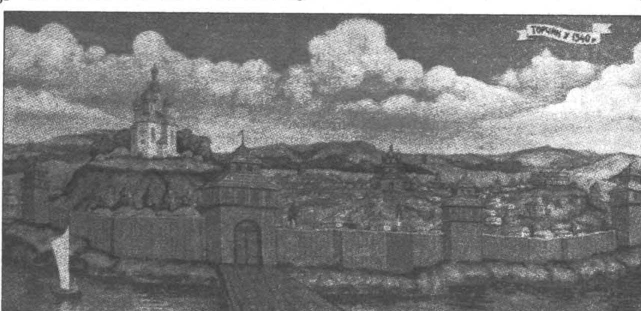

монастирі Св. Марка у Венеції. Я приєднуюся до думки тих істориків-дослідників, які слово «козак» тлумачать як людину вільну, незалежну, надзвичайно сміливу. Саме такими й були волинські козаки.

— Ви можете це проілюструвати на конкретних прикладах?

— Звичайно. Ось хоча б волинський князь Дмитро Вишневецький, названий народом Байдою. Саме він вербував у козацькі загони людей з усієї Волині, направляв їх на Січ. Після смерті Вишневецького на Січі з'явився інший ватажок, знову-таки з волинських князів — Богдан Ружинський, який славився своїми походами на татар. Народ склав про Ружинського пісню, яку згадує Михайло Грушевський: «Ой, Богдане, Богданочку, запорозький гетьмане! Да чому ж ти у чорному ходиш, да у чорному оксамиті?»

Чи звернемося до коренів незаслужено забутого великого родоводу Гуляницьких. Це стародавній боярський рід з Волині. Важливо знати, що бояри українські докорінно відрізнялися від московських. У північних сусідів вони були радниками, найближчими чиновниками при великому князеві. А на Україні бояри — напівпривілейований прошарок дрібних землевласників. У козацьких реєстрах, які я вивчав, були відомі на Волині представники шляхетних родів — Білостоцькі, Богуші, Гулевичі, Гуляницькі, Жуковецькі, Несвіцькі та інші. Від їхніх прізвищ і походять назви сіл, які є й сьогодні.

Музейні експонати розповідають...

Народний історико-краєзнавчий музей знаходиться поруч з хатою Григорія Олександровича. Сорок років тому місцева влада виділила приміщення, в якому — п'ять кімнат. І з першого по нинішній день директором музею, його екскурсоводом, краєзнавцем, сторожем і просто господарем є одна людина — Григорій Гуртовий. До речі, і художником також. Портрети Тараса Шевченка, Лесі Українки, Богдана Хмельницького, Григорія Гуляницького, Григорія Сковороди і багато інших відомих людей — робота Григорія Олександровича. Мовою експонатів розкрита багата історія Торчина, про який згадано в Іпатіївському літопису під 1230 роком як одне з міст-фортець Галицько-Волинського князівства.

— В іншому джерелі факт заснування Торчина відноситься до 1190 року, — розповідає нам Григорій Гуртовий, показуючи експозицію музею. — У центрі селища до наших днів збереглися залишки давньоруського городища. А походження назви пов'язується з іменем першого поселенця Торчака — «старшого конюшні» луцького князя. У 1540 році містечко отримало магдебурзьке право.

Григорій Олександрович показав нам копію «Торчинського маніфесту», написаного 14 червня 1767 року. Своєрідна відозва до українського народу, в якій — прямий заклик до повстання: «Об'єднуйтеся і стійте разом, а коли прийде час, сходьтеся в місця, які будуть визначені таємною радою, під нашi знамена».

— Ці знамена — майбутня Коліївщина, — пояснює директор музею. — Полум'я народного гніву вирувало і на Волині. Копію цього маніфесту знайдено в архівах Кракова, а передав її мені відомий історик Олександр Цинкаловський. Від нього я отримав і копію листа Миколи Гоголя, написаного українською мовою. Що для мене є найціннішим? Тут усе мені дороге. Ось козацька гармата шістнадцятого століття, пістолет 1812 року... Років двадцять тому серед уламків металобрухту було знайдено бронзову статуетку. Придивіться уважно. Бачите, на постаменті, виготовленому у формі дзвона, стоїть дівчина, прогнувшись назад і піднявши руки до неба. А в долонях затиснуті її розкішні коси, також підняті до небес. Я багато років мучився у здогадках: що має означати ця поза? Магічне звернення до неба? Остаточна версія прийшла після зустрічі з Галиною Лозко, яка приїжджала до мене з Києва. Вона ознайомилася з моїм дослідженням місця народження Галшки Гулевичівни і захотіла познайомитися. Ми їздили в село Затурці, де, я вважаю, народилася Галшка. Побували на Велесовій горі біля Торчина. І коли моя гостя почала молитися Даждьбогу на Велесовій горі, я й побачив, що молиться вона так само, як дівчина, втілена невідомим скульптором у бронзову статуетку. Скажіть, а хіба не цікаво знати, що першим інспектором шкіл на Волині по-

над 900 років тому був Нестор Літописець, який здійснив свою подорож до міста Володимира-Волинського з метою «смотренія ради училищ і поставленія учителей»?

Християнський подвиг волинських Гулевичів

— Отже, ви стверджуєте: відома просвітителька —фундаторка Київської братської школи Галшка Гулевичівна народилася в селі Затурці, що неподалік від Торчина. Але роди Гулевичів на Волині були досить поширеними —Воютинські, Затурцівські, Піддубцівські, Смолигівські... Чи не може це бути помилкою?

— На Волині було понад 15 родів Гулевичів. У 1570 році Василь Гулевич, батько Галшки, став власником Затурців. Тут 1575 року народилася Єлизавета Василівна. **Взагалі просвітницька робота роду Гулевичів на Волині — надзвичайно цікава сторінка, яка ще потребує глибокого дослідження. Після смерті свого чоловіка і гетьмана Сагайдачного, з яким була у великій дружбі, Галшка Гулевичівна повернулася з Києва у Луцьк.** Поблизу тутешнього замку була їхня фамільна Дмитріївська церква, відбудована її дідом — єпископом Феодосієм. Її двоюрідний брат — Юрій Гулевич —луцький підкоморій. Родич Семен Гулевич-Воютинський — один із засновників і активних членів Луцького православного братства, який повторив подвиг Галшки на Волині. За свої кошти він у селі Білосток нинішнього Луцького району 360 років тому побудував школу, яка з різними перебудовами і добудовами на цьому самому місці стоїть й донині. Семен Гулевич під впливом своєї сестри в січні 1636 року юридично оформив документи—заповіт про передання всієї своєї маєтності (5-ти сіл і коштів) на будівництво на Сінайській горі села Білосток православного монастиря з церквою і шпиталем для убогих людей. При цьому засновник зобов'язався утримувати в монастирі провідника, «учителя богослов'я для монахів і училище для дітей шляхтних і різного стану людей». Ось приклад для нинішніх заможних людей. У цьому монастирі працював відомий художник —іконописець Йов Кондзелевич. Монастирська церква збереглася до нинішніх днів.

Цікавитеся, над чим працюю зараз? Збираю матеріали про старі селянські роди, їхні традиції. У минулому в наших селах панував культ поваги до батьків, старших людей, до жінок... Пригадаймо, який то був сором на всю округу — хоч з села втікай, коли на вулиці побачили п'яного, або, не доведи Господи, хтось щось украв... А хто колись знав таку лайку, що побутує нині в наших багатьох сім'ях? Та ще й при дітях! Чому ми стали такими?

Так, живеться нам важко. Але буде легше, коли шляхетність житиме в наших душах. І це від нас залежить.

Богдан БЕРЕКЕТА,
Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.
Луцький район
Волинської області.

Фото авторів.

Деякі листи Микола Гоголь писав українською мовою

Знову квітне київський «Каштан»

«А що, як помріяти й уявити ваші чудові блузи, сорочки десь на Лейпцизькому ярмарку, в паризьких модних салонах?» — намагаюся зробити своєрідний комплімент «золотим рукам» майстринь знаменитої швейної фабрики. Директор «Каштана» Галина Юрченко, яка в 1976 році придумала рідному виробництву таке гарне ім’я-символ, …но всміхається: «А ми там буваємо, тільки інкогніто...»

…’ясовується, прискіпливі бюргери та елегантні француженки охоче платять казкові за нашими мірками суми за вироби, зістрочені якоюсь там Оксанкою чи Катериною. Тільки анічогісінько про це не знають. Як, утім, і про те, що, працюючи на давальницькій сировині, швачки-киянки ледве зводять кінці з кінцями, б’ються за виживання, згадуючи «незлим тихим словом» то податкові, то митні порядки, які вільно чи мимовільно перекривають накатані вже шляхи-дороги до сердець шанувальників «Каштана» в близькому та далекому зарубіжжі.

Та хоч би яка жорстока була зима (і хоч би яка недолуга — наша промислова політика!), все одно світ тягнеться до тепла, світла. А значить, ніколи не затихнуть стрекотіння машин у цих цехах, сміх і безкінечні жіночі розмови — про моду, про красу, про весну і радість. Сьогодні лише в Києві «Каштан» відкрив три фірмові магазини, де торгують без «накруток», максимально уважно та люб’язно до всіх, хто зазирнув на вогник. А в партнерах у акціонерного підприємства — Харків, Донецьк, Луганськ, Запоріжжя, Херсон... У дружбі нікому не відмовляють, приєднуйтеся!

Людмила МЕНЖУЛІНА.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Перемога України на сесії ПАЧЕС

Так оцінюють свою участь у ній наші представники

Нещодавно Парламентська Асамблея Чорноморського економічного співробітництва (ПАЧЕС) провела в Санкт-Петербурзі своє дванадцяте пленарне засідання. Найактивнішу участь узяла в ньому і делегація Верховної Ради України на чолі з народним депутатом Олександром Чародєєвим. У складі делегації —Володимир Аніцук, Іван Бокий, Лілія Григорович, Анатолій Дроботов, Юлій Іоффе, Анатолій Корчинський, Микола Кириченко та Олексій Шеховцов.

У Санкт-Петербург з'їхалися голови парламентів, національні делегації із країн—учасниць Міжпарламентської Асамблеї СНД і ПАЧЕС. На церемонії відкриття виступили Голова ПАЧЕС Геннадій Селезньов і Голова МПА СНД Єгор Строєв. Засідання почалося загальною політичною дискусією, присвяченою перспективам розвитку ЧЕС після Ялтинської зустрічі керівників держав цієї організації (до речі, членам парламентської делегації України було приємно почути відгуки про саміт в Ялті, високий рівень організації його та проведення). Генеральна Асамблея обговорила результати софійської зустрічі міністрів закордонних справ, а також угоду між урядами країн—учасниць ЧЕС у боротьбі з організованою злочинністю. Було заслухано й обговорено доповіді з питань транспортних перевезень у Чорноморському регіоні, правової бази уникнення подвійного оподаткування, взаємного визнання дипломів про вищу освіту. Прийнято відповідні рекомендації, адресовані парламентам і урядам країн-учасниць.

Також Асамблея обговорила звіти про діяльність Бюро та Постійного комітету за 1998 рік, результати семінару «Транспортні технології та інтеграція Європи», затвердила бюджет ПАЧЕС на 1999 рік і план-календар діяльності ПАЧЕС і її комітетів: з економічних, торговельних, технологічних та екологічних питань; з культури, освіти та соціальних питань; з правових і політичних питань.

Особливо слід підкреслити питання про перегляд деяких статей Регламенту ПАЧЕС: доповідь було представлено главою болгарської делегації Христо Бісеровим, а пропозиції по доповіді — представниками Вірменії, Азербайджану, РФ, Туреччини та України. І тепер у Регламенті жорсткіше обумовлено рішення про участь представників або спостерігачів ПАЧЕС у міжнародних заходах та їхні звіти на розгляд Постійного комітету. А ось вибори Генерального секретаря Асамблеї стануть демократичнішими. Його обиратимуть на засіданні Генеральної Асамблеї за пропозицією Бюро терміном на три роки більшістю голосів присутніх у залі делегатів (раніше Генерального секретаря призначав Постійний комітет за пропозицією Бюро).

Голова ПАЧЕС змінюється кожні шість місяців за принципом ротації серед країн-учасниць в алфавітному порядку. Тому по закінченні роботи сесії у Санкт-Петербурзі Геннадій Селезньов передав свої головуючі повноваження (він перебував на цьому посту з червня нинішнього року) Хікмету Четіну — Голові Великих Національних Зборів Туреччини. А в червні наступного року Головою ПАЧЕС стане Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко.

Переконливою перемогою української парламентської делегації закінчилися вибори заступника Голови ПАЧЕС. Ним став глава нашої делегації, член Комітету Верховної Ради України у закордонних справах і зв'язках з СНД, керівник робочої групи з питань співробітництва з Чорноморсько-Середземноморським регіоном Олександр Чародєєв (фракція Прогресивної соціалістичної партії України). Він стояв біля джерел створення ПАЧЕС і є одним з її організаторів. О. Чародєєв уже був її віце-головою, не пропустив жодного з дванадцяти засідань. Володіючи бійцівськими дипломатичними якостями, він сміливо й активно обстоював і обстоює інтереси України. На нинішньому досить відповідальному політичному посту він змінив Вахтанга Рчеулішвілі з Грузії. Прикметно, що кандидатуру Олександра Чародєєва запропонували й підтримали 9 з 11 національних делегацій у ПАЧЕС. Отак би, шановні народні депутати, і в Міжпарламентській Асамблеї СНД, де ми маємо посісти належне нашій державі місце.

Валентин НЕДРИГАЙЛО

У Санкт-Петербурзі відбулося і спільне засідання Постійного комітету ПАЧЕС і Ради МПА СНД з питання активізації двосторонньої співпраці. Підписано відповідний протокол. Асамблеї погодилися обмінюватися порядками денними своїх засідань, запрошувати представників від асамблей для участі в них, проводити спільні конференції, організувати обмін документами асамблей із думками сторін з питань, що цікавлять кожну з них, забезпечувати повну інформацію про діяльність одне одного, проводити спільні засідання делегацій, Постійного комітету ПАЧЕС і Ради МПА СНД і, звісно, зустрічі для консультацій керівників виконавчих органів цих двох організацій.

Валентин НЕДРИГАЙЛО,
секретар парламентської делегації України в ПАЧЕС.

Для нас ще все попереду

Це щодо забезпечення прав людини

Нещодавно Загальній декларації прав людини виповнилося 50 років. У грудні 1948-го в паризькому палаці Шайо її підписали півсотні країн. Нині їх кількість збільшилася майже втричі. Тому ювілей Декларації, яка першою закріпила верховенство права людини над правами держави, відзначав весь світ. Але скрізь по-різному.

Приміром, Франція протягом тижня святкувала цю дату. Багато країн — зокрема Болівія, Куба — намагалися в день 50-річчя впорядкувати ті закони, які захищають права людини. А одним із заходів святкування в Україні стала конференція «Історія та здобутки Декларації прав людини 1948 року». У ній узяли участь працівники Посольства Франції в Україні, а також представники ректорату Київського національного університету імені Т. Шевченка. Учасники конференції намагалися дослідити історичні корені Декларації, показати процеси впровадження її в життя у різних країнах світу. Адже між писаним та реальним правом — велика відмінність. Для України це питання дуже важливе: ми прагнемо інтеграції у Європу, а однією з основних вимог на цьому шляху є верховенство права.

— Кожна країна має свої традиції і обирає свій власний шлях забезпечення прав людини, — зазначив Тимчасовий Повірений у справах Франції в Україні Жан-Франсуа Девемі. — Але дуже важко порівнювати вашу державу з іншими європейськими країнами. Перш за все через те, що в них, як от у Франції, побудова правової держави відбувалася століттями, і навіть після цього ми прагнемо її удосконалити. Хочу нагадати, що пройшов лише рік відтоді, як Україна ратифікувала Європейську Конвенцію з прав людини. Це занадто мало часу, аби досягти успіху. Для вас все ще попереду.

Олеся ЯХНО.

Прості й вічні істини Туркменистану

В Ашгабаті у сквері імені Туркменбаші урочисто відкрито Арку нейтралітету на честь проголошеного декілька років тому курсу Туркменистану на міжнародній арені.

У центрі архітектурного комплексу, спорудженого на головній площі Ашгабату перед Палацом Туркменбаши, —75-метровий триніжок, що символізує туркменське домашнє вогнище. Вивершує арку 12-метрова скульптурна фігура першого президента Туркменистану Сапармурата Ніязова з високо піднятими до сонця руками на фоні прапора, що майорить.

Арку урочисто відкрив Сапармурат Ніязов. Звертаючись до співвітчизників, він сказав: «Цей пам'ятник несе в собі прості й вічні істини, він символізує триєдині основи нового Туркменистану — нейтралітет, незалежність, єдність народу. Він відбиває тепло туркменського домашнього вогнища, благополуччя і згоду в домі. Три міцні опори водночас є показником майстерності народу. Із далекого минулого до нас дійшли рядки про те, що господар, який урівноважує таган на трьох ніжках, сам ніколи не втрачає рівноваги. Це образний критерій духовної, моральної, психологічної міцності людей!».

Тамара МОЛІНА.

Ашгабат.

Хмарочос сягне «озонової дірки»?

Через якихось п'ять років у Мельбурні з'явиться найвищий хмарочос світу — 120-поверховий будинок, в якому буде 450 квартир, 320 номерів шестизіркового готелю, 60000 кв. метрів офісних приміщень та 12000 кв. метрів торгової площі. Хмарочос має здійнятися в небо на висоту 560 метрів і вдвічі перевищить нинішній найвищий будинок Мельбурна. Його будівництво стане майже в півтора мільярда австралійських доларів (це близько 1 мільярда американських доларів).

Павло АНГЕЛУЦА.

Австралія.

Люди й події

Уся надія на Моніку

З огляду на останні події довкола Іраку, реальний шанс отримати Нобелівську премію миру має Моніка Левінська. Лише вона здатна нині уладнати відносини між Вашингтоном та Багдадом. Схема проста: Моніка заявляє, що з Біллом Клінтоном у неї нічого не було, американський Конгрес негайно припиняє процедуру імпічменту, і у Перській затоці настає тиша та спокій. У крайньому разі, Моніка може сказати правду: це вона «сексуально домагалася» Білла...

Сенсація від генсека

Виявляється, хтось дурив цілий світ під час недавнього спалаху косовської кризи — це стало зрозуміло після заяви Генерального секретаря Північноатлантичного альянсу Хав'єра Солани. «Слободан Мілошевич, — сказав він, — має дуже серйозно подумати над наслідками спроби завдати удару по військових підрозділах НАТО». Це ж треба! Всі були переконані, що саме НАТО хоче «завдати удару» по сербських позиціях, а виявилося — навпаки.

Як у Африці?

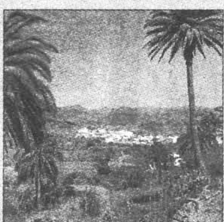

Чи то наші негаразди вже ідентичні африканським, чи президент Зімбабве Мугабе так гарно поінформований про східноєвропейські проблеми? Запитання не безпідставне, адже цей досі не знаний у нас африканський політик заявив: так званий новий світ, що виник після краху комунізму, виявився «світом для сильних, безсердечним світом, де домінують бандити». Прониклива людина! На жаль, нема його фото.

Четвертий витязь

Картина Васнєцова «Богатирі» безнадійно застаріла. Це довів комплімент віце-прем'єра югославського уряду Данила Вуксановича президентові Білорусі Олександру Лукашенку: ви, сказав він, уявляєтеся мені витязем слов'янського народу! Отже, тепер Іллі Муромцю, Добрині Нікітичу та Альоші Поповичу, які простояли втрьох понад сто років, доведеться, мабуть, посунутися: Олександра Григоровича домальовуватимуть.

Обережно з кулаками!

Важкі часи настають для бандитів. Борис Єльцин закликав правоохоронні органи країн СНД «зібрати сили в єдиний кулак і завдати рішучого удару по злочинності». Щоправда, він забув попередити: сили злочинності вже давно зібрані в кулак, і, в разі недостатньо рішучого міліцейського удару, ця фігура трансформується на іншу — з трьох пальців — і буде звично показана представникам геть усіх правоохоронних органів СНД.

Французи йшли до правової держави століттями

Жарт номера

Мал. Сергія ГОРОБЦЯ.

Поверніться обличчям до Зойки

Лист баби Теклі Щириці із Капусняківки до Президента

Вельмишановний пане Президенте! Добре розумію, що у Вас багацько клопотів, але й моя справа, слід визнати, — великої державної ваги. Йдеться про оздоровлення нації та її прогодування, виживання в наш нетривкий час реформ.

Утім, опишу все детально. У своєму господарстві маю лише козу Зойку, отож про неї й поведу мову. Звернулася я до голови нашого колгоспу (тепер —кеепсе «Битий шлях» називається) з проханням виписати мені, пенсіонерці господарства, трохи зерновідходів для Зойки. Відмовив голова.

— Немає, — каже, — в кеепсе зайвого зерна. Годуй, бабо, свою Зойку кукурудзинням...

Подалась я тоді до сільського голови, щоб виділив для пасовиська Зойки зо дві сотих луків. І цей відмовив.

— Беріть, — каже, — хоча б зо п'ять гектарів, фермерихою ставайте.

— Та навіщо, — кажу голові, — мені п'ять гектарів землі? Я ж не бізонів збираються розводити, а козу прогодувати хочу!

Про бізонів голова не зовсім, мабуть, уторопав. Обізвав мене «занадто грамотною» й спровадив з кабінету.

А тут — інша біда. З'явився в нашій Капусняківці бомж Аркаша. На одному кутку курей вкрав, на іншому — індика. Ніхто ще Аркашу за цим ганебним ділом не зловив, але сільські люди достеменно знають, що то —його робота. Кілька разів проходив бомж і повз моє обійстя, на Зойку поглядав.

Звернулася я до дільничного міліціонера, аби попередив Аркашу, щоб той не смів чіпати моєї кози. У відповідь почула:

— Аркаша що, вже з'їв вашу Зойку? Ще ні? От як поцупить і з'їсть, тоді й розбиратися будемо...

На перший погляд, усе, написане вище, — мої особисті проблеми. Але давайте підемо від часткового до загального. В нашому кеепсе «Битий шлях» від корови одержують по три літри молока. Моя Зойка дає по шість — удвічі більше. Та ще й яке! Про цілющі властивості козячого молока відомо давно. А їсть коза значно менше, ніж корова.

Отож якби розвести кіз, то всі українці були б ситими і здоровими. А це має величезне значення.

Потрібно лише, пане Президенте, щоб Ви вплинули на керівників нашої області. Ті, в свою чергу, дали вказівки районному начальству, щоб останні змусили повернутися лицем до моєї Зойки голову кеепсе та сільського голову, забезпечили козі належні умови для життя та розмноження. І щоб дільничний серйозно побалакав із бомжем Аркашею стосовно його хижих поглядів на Зойку.

Ось тоді на ділі розпочнеться розв'язка проблеми виживання нації.

Лист баби Теклі підготував до друку Петро ГРАБОВИЙ.

Хмельницька область.

ТРИПТИХ

Панько

Почавши комерційну справу,
Панько відчув себе панком.
Раніше пив звичайну каву,
А нині дудлить з коньяком.

Метаморфози

У колі рядових чинуш
Про зава думка є недобра:
Перед начальником він —
вуж,
Перед підлеглими він —
кобра.

З характером

Комп'ютер виявив характер
(Щось не сподобалося, бач!)
І замість підпису: «Редактор»
Він уліпив: «Гробокопач».

Вадим СКОМАРОВСЬКИЙ.

Київ.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Поговорили

Свекруха у мене, щоб сказати погана, не скажу. Та воно й зрозуміло, бо живемо окремо: я — в Києві, вона — під Києвом. Тож ми й за добрих старих часів бачилися нечасто, а за нинішньої фінансової скрути й поготів. От якось телефоную їй.

— Добрий день, Людмило Іванівно!

— Добрий день, Оксано.

— Оце, думаю, зателефоную вам, може, в гості запросите на чашку чаю, — кажу, щоб якось почати розмову.

— Та який там чай! — чую у відповідь. — У нас за борги за квартиру газ були на тиждень зовсім від'єднали, а оце тепер дали — ледь-ледь горить. Щоб той клятий чайник закипів, треба години зо дві чекати. Хоч до вас їдь.

— А що ж ви їсте? — запитую.

— Хліб із маслом.

— А-а, а ми тут у Києві — чай з хлібом.

— Та й то ще не все, — веде своєї свекруха. —Оце й холодильник вимкнули, щоб не згорів, бо світло щодня зранку й увечері на дві години гасне. При свічках живемо.

— А ми холодильник вимкнули, бо нічого туди класти, — кажу. — А світло горить. Тепер дні короткі, п'ята вечора — вже й темно. Лічильник мотає, а я вже й не дивлюся — однак платити нічим. То у вас, може, хоч у хаті тепло? Ми мерзнемо, бо квартира кутова, та ще й дах протікає. Геть уся стіна цвіллю взялася.

— Ой, ні! Якась аварія трапилася. Кажуть, два тижні опалення не буде. Ходимо по квартирі в шубах, спимо під пуховими ковдрами.

— А-аа. А ми спимо під вовняними ковдрами і в курточках на роботу ходимо. Може, хоч на хліб зарплату дадуть...

— Ну, бувай здорова, Оксано!

— Бувайте й ви здорові!

Отак ми поговорили. І я тепер думаю: їхати мені до свекрухи чи свекруха до нас приїде?

Оксана НАСТЕНКО.

Київ.

Він і вона

Мал. Олексія ТАЛІМОНОВА.

Пояснив

— Чому ти одружився саме зі мною?

— Бо ти не така, як інші.

— А ті, інші, які вони?

— Вони не такі, як ти.

Навпаки

Дружина дорікає чоловікові:

— Варто тобі побачити молоду струнку жінку, як ти втупиш у неї очі і відірватися не можеш. Ти що, забуваєш, що одружений?

— Навпаки. Саме про це я тоді й думаю.

Запізнилася

П'ятнадцятилітня дівчина повернулася з побачення, за яким крадькома спостерігала мати.

— Я тобі покажу, як цілуватися з хлопцями! —погрожує доньці.

— Не треба, мамо! Я давно вмію — телевізор навчив.

Що в руці?

— Що ти скажеш, якщо я запропоную тобі руку і серце?

— А... що в руці?

Привабливість

Чоловік до дружини:

— Коли вип'єш, ти стаєш привабливішою.

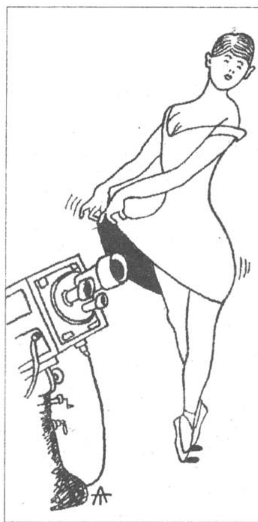

— Не мели дурниць. Я нічого не пила.

— Це не має значення. Випив я!

Феодосій ЛУЗАН.

Київ.

Почуття господаря

— Шановні телеглядачі! Певне, ви вже впізнали, звідки я веду свій репортаж. Так, це прохідна заводу «Червоне ковадло». Вірніше, так він іменувався з часів, як був побудований, — першої п'ятирічки, соціалістичної. Тепер він увійшов у п'ятирічку другу — капіталістичну і зветься нині АТОВ — акціонерне товариство з обмеженою відповідальністю.

Ранок. На великому заводському годиннику над прохідною, як бачите, вже без чверті три... Заждіть, як без чверті три? А-а-а, він стоїть. На моєму зараз пів на восьму. Колись у такий час на цьому місці не можна було стояти — зносив потік працівників. А тепер — бачите самі. Що змінилося на цьому підприємстві з переходом на нову форму господарювання? Хто нам краще розповість про це, як не самі працівники? Звернемося до першого-ліпшого — скажімо, он до тієї людини, що так упевнено крокує до свого робочого місця.

— Пане чи товаришу, можна вас не кілька хвилин? Телебачення. Скажіть, будь ласка, ви тут працюєте?

— Авжеж.

— І давно?

— Авжеж.

— От і чудово! Якраз те, що нам потрібно, — кадровий. Як, на вашу думку, багато змін сталося на підприємстві за цей час?

— Авжеж.

— А конкретно? Завод був державною власністю...

— Так, був підпорядкований міністерству, й ці, розумієте, чинодрали, ці бюрократи зв'язували нас по руках і ногах, контролювали від і до. Уявіть, дирекція не мала права навіть самостійно встановлювати працівникам оклади.

— Але ті часи минули, працюєте в умовах ринку.

— Авжеж. Спочатку перейшли на оренду, затим акціонувалися — за ваучери. Викупили контрольний пакет.

— Тобто власником заводу став його колектив. І як це позначилося на його діяльності? До речі, чому не димлять труби? Невже вдається так добре очищати продукти згоряння?

— Ми навіть премію отримали — за охорону довкілля.

— Вітаю. А от поясніть, будь ласка, на годиннику майже вісім, а йде так мало людей. Невже приватизація дала змогу настільки автоматизувати підприємство, що така кількість робочої сили просто зайва?

— Як бачите.

— А чи трапляються у вас затримки із заробітною платою?

— Жодного разу! І аванс, і зарплата, і премії: за місяць, квартальна і навіть тринадцяту одержуємо.

— Ну, це в наш час просто казка! А як щодо відпочинку?

— Скажу так: ніколи наші люди не мали стільки вільного часу, як тепер. Місяці.

— Тож як стали власниками, що їм заманеться, те й роблять? Заманулося — йдуть на завод, заманулося —ідуть на свої ділянки. Певне, це і є почуття господаря?

— Авжеж. Ось я. Ніколи не відчував себе тут таким господарем, як тепер.

— Радісно таке чути, особливо в наш час. Отже, економічні реформи таки дають конкретний ефект. Ваш приклад свідчить: це не просто балаканина, а факт. Пробачте, а ким ви тут працюєте?

— Як це, ким? Керівництво, юначе, треба знати в обличчя!..

Савелій ЦИПІН.

Харків.

Закоханий заєць

Байка

Про це поміж буденних справ
Усі навкруг загомоніли:
Кобилу заєць покохав,
Це ж треба: заєць і — кобилу!..
Зробивсь вухатий, як дурний,
Забув про чоловічу гідність.
Що зріст для милої малий,
І в решті — теж невідповідність.
Пусте! Він біля неї млів,
Торочив про любов безкраю.
Їй навіть вірші присвятив,
Ніжніших, мабуть, і немає.
Та, вредна, як ото жінки,
Кобила їх не оцінила.
На заячі слова палкі
Вона іржала — бо ж кобила.
Послухать баєчка оця
Всім, хто не хоче знати лиха:
Ти заєць — то люби зайчиху.
Облиш кобилу жеребцям!

Юрій СТАДНИЧЕНКО.

Харків.

Коза — це вам не кеепсівська корова

Григорій Суркіс: «Наше гасло — завжди перемагати!»

Учора на заміській базі ФК «Динамо» (Київ) у Кончі-Заспі відбулася прес-конференція, на якій почесний президент клубу, народний депутат України Григорій Суркіс протягом двох «таймів» відповідав на численні запитання журналістів. Спершу він поділився враженнями про підсумки жеребкування 1/4 фіналу Ліги чемпіонів.

— Другий рік поспіль на цьому етапі нам доводиться зустрічатися з командами, які володіли Кубком чемпіонів, — сказав він. — Мадридський «Реал» — сьогодні найсильніший клуб світу. Але і ми постараємося зіграти на найвищому рівні. Адже гасло київського «Динамо» — завжди перемагати.

Багато уваги було приділено питанню трансферу футболістів. Зокрема, Олег Лужний перебуває зараз в Лісабоні, у відомому клубі «Бенфіка». Втім, його перехід ще не є остаточний. Можливі варіанти. На нашого прекрасного футболіста претендують ще й в англійському «Шеффілд Венсдей». Олександр Головко проходив тестування в англійському «Ліверпулі», тепер відпочиватиме. І якщо не підпише контракт з англійцями, то залюбки готовий виступити в «Динамо».

Стосовно Андрія Шевченка пан Суркіс сказав, що до кінця нинішнього сезону про його перехід в якийсь інший клуб не може вестися мова. Фінансове становище київського «Динамо» міцне і не потребує продажу футболістів.

Динамівці підготовку до другого кола чемпіонату і єврозмагань розпочнуть 25 грудня у Києві. Зокрема, 29—30 грудня, розділившись на чотири команди, вони розіграють турнір з міні-футболу. 5—21 січня —традиційний тренувальний збір у місті Руйті (Німеччина). Окрім тренувань, динамівці проведуть 4 контрольні зустрічі. До Німеччини вирушать: Шовковський, Кернозенко, В. Романенко, Колодюк, Ващук, Каладзе, Дмитрулін, Хацкевич, Федоров, Кірюхін, Радченко, Сосновський, Несмачний, Власенко, Белькевич, Олексій Герасименко, Гусин, Косовський, М. Маковський, Михайленко, Бермудес, Кардаш, Лагойда, Онищенко, Черняк, Венглинський, Косирін, В. Маковський, Ребров, Шевченко, Дорошенко, Андрій Герасименко, Коновалов. Є й новобранці: нападаючі — Серебрянников з Ярославля, Мазяр («Газовик» Росія), півзахисники — Балашов («Белшина», Білорусь), Співак («Металург», Донецьк), Д. Романенко («Десна», Чернігів), захисники —Єзерський («Карпати», Львів), Баланчук («Маккабі», Хайфа, Ізраїль), воротар — Близнюк («Дніпро», Дніпропетровськ). До клубу повернувся тренер Володимир Онищенко.

Після Руйта динамівці візьмуть участь у московському турнірі «Кубок Співдружності» (23—31 січня). Потім поїдуть до Женеви, де 8—10 лютого змагатимуться у турнірі з міні-футболу разом з «Порту» (Португалія), «Сервет» (Швейцарія), «Олімпік» (Марсель, Франція). Далі, у Мілані, 10 лютого наш чемпіон зустрінеться з клубом «Мілан». У лютому заплановані збори у Києві та Ізраїлі. Звідти 2 березня команда вилетить до Мадрида на матч з «Реалом».

Григорій Суркіс уточнив також, що в наступному клубному євроциклі Україна буде представлена 5 командами: двома — у Лізі чемпіонів, трьома — у Кубку УЄФА.

В. Б.

На змімку: Григорій СУРКІС.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Київські «птахи» летітимуть далі...

Хокей

Наближається до фінішу перший етап чемпіонату СЄХЛ. Сьогодні та завтра відбудуться два завершальні матчі — «Німан» (Гродно) — «Крижинка» (Київ) і буде підведено проміжну рису.

Утім, п'ятірка клубів, які продовжать боротьбу за медалі на другому етапі, вже визначилася. І що найприємніше, у її складі — два київські колективи: «Сокіл» та «Беркут-ППО».

А турнірна таблиця поки що має такий вигляд:

	В	Н	П	Ш	О
СОКІЛ	22	2	4	125—41	46
Німан	15	4	7	97—63	34
Полімір	14	4	10	98—80	32
Тівалі	12	4	12	77—85	28
Беркут-ППО	12	4	12	85—72	28
Юність	12	4	12	111—109	28
Металургс	10	3	15	65—89	23
Крижинка	0	1	25	57—176	1

У суперечці бомбардирів лідирують: Роман Романенко («Полімір») — 43 очки (26 шайб + 17 передач) та Дмитро Марковський («Сокіл») — 43 (23+20).

Іван ОЗЕРЧУК.

В очікуванні березня...

Футбол

З КОРЕСПОНДЕНТОМ агенції France Press у місті Ліллі Ігорем Жеділагеном, дуже симпатичним й інтелігентним юнаком, сидимо на трибуні знаменитого стадіону «Фелікс Боллаер». Іде дрібний набридливий дощ, а на полі, досить зеленому як для грудня (влітку на ньому відбувалися дії грандіозного футбольного спектаклю під назвою «France-98»), напружено тренувалися футболісти київського «Динамо».

Предки Ігоря — росіяни. Сам він розмовляє їхньою мовою без найменшого акценту, хоча в далекій і велетенській країні ніколи не бував. І, схоже, не дуже поспішає туди.

— Он у ті, ліві від нас, ворота, — показує він, —забили рятівного м'яча французи парагвайцям у матчі 1/8 фіналу. «Золотий гол» уже в додатковий час провів захисник із «Марселя» Лоран Блан. Пам'ятаєте, як кумедно цілував у лисину воротаря Фаб'єна Бартеза з «Монако»? Не уявляєте, що тут діялося. Радість була несамовитою і бурхливою. Адже підопічні Еме Жаке продовжили боротьбу за «Золотий Кубок ФІФА». Потім була Італія, Хорватія, Бразилія... Але то вже на інших стадіонах. (То, либонь, якісь особливі ворота. Адже саме в них наступного вечора після нашої розмови з Ігорем напхали м'ячів «Лансові» Каладзе, Ващук і Шевченко — В. Б.).

— Ланс, звичайно, щасливе місто для «галльських півнів». Але головний матч світового чемпіонату за їхньої участі відбувся в іншому місці — передмісті Парижа — Сен-Дені, на новенькій арені красеня «Стад де Франс». Саме там 27 березня наступного року відбудеться черговий відбірковий поєдинок Євро-2000 Франція — Україна. Чи відображають цю подію у французьких засобах масової інформації тепер?

— Авжеж. Українська команда у Франції має чималий авторитет. Її приїзд очікується з величезним інтересом і певною тривогою. Адже підопічні Йожефа Сабо блискуче провели осінній етап відбіркового циклу, не втративши жодного очка у трьох поєдинках. У ці дні у зв'язку з поєдинком між «Лансом» і «Динамо» ця тема знову вийшла на перші сторінки. Газети часто пишуть про гравців української збірної. Особливо багато — про Андрія Шевченка, Сергія Реброва, Олега Лужного, Андрія Головка, про їхні можливі переходи до іменитих європейських клубів.

— Отже, шапкозакидацьких настроїв не спостерігається?

— Звичайно, ні. Після тріумфу влітку у грі нашої збірної настав природний спад. Через це вона, либонь, і втратила дорогоцінні очки у Рейк'явіку. А потім доклала чимало зусиль, щоб зламати опір андоррців у Парижі. Тому березневий матч багато важить і для нас, і для вас. Він може вплинути на всю подальшу боротьбу у групі. У разі успіху українців буде важко зупинити. А французам перемога підніме настрій і подарує шанс на перше місце. Хоча попереду ще дуже багато подій.

— Однак, погодьтеся, перед березневим побаченням наші збірні перебуватимуть у нерівних умовах...

— Справді, у вашому футболі триватиме велика зимова перерва і підготовка до другої половини сезону. А наш національний чемпіонат фактично не переривається. Отже, чинник нас... ної ігрової практики, звісно, — ... боці господарів. Але всі чудово знають уміння Валерія Лобановського, клубні підопічні якого —в основі збірної України, підвести гравців до конкретної події в найліпшому і функціональному, і тренувальному стані...

У ті дні, коли київське «Динамо» грало з «Лансом», представники керівного складу Федерації футболу України зустрілися з французькими колегами. Ті підтвердили, що матч Франція — Україна відбудеться саме на «Стад де Франс» (телетрансляція розпочнеться о 21.45 за київським часом). Передбачають, що всі 80 тисяч місць на трибунах буде заповнено. А квитки розійдуться протягом двох-трьох днів після початку їх розпродажу.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Ланс—Київ.

Ультиматум після заокеанського турне

Баскетбол

ЩЕ НЕ ТАК ДАВНО, наприкінці листопада, головний тренер баскетбольної команди СК «Миколаїв» Валентин Берестнєв був у вельми доброму гуморі. Команда щойно повернулася з тривалого турне по США, якому віддала перевагу перед участю в єврокубках, і наставник миколаївських баскетболістів із задоволенням підсумовував результати гри за океаном. Де, відомо, баскетбол нерідко називають спортом номер один. І поміряться силами з тамтешніми баскетболістами не менш почесно, аніж з провідними клубами Європи. Дарма, що йшлося в даному разі про участь у матчах зі студентськими командами американських університетів та коледжів — їх майстерність нерідко не поступається майстерності багатьох професіональних команд. У цьому миколаївці мали змогу переконатися під час попередніх чотирьох візитів до США.

Приваблювало й те, що всі витрати з перебування за океаном взяли на себе організатори змагань, тобто господарі на чолі з фірмою «Баскетбол травелерз», що спеціалізується на організації турне команд різних країн світу до США. Миколаївцям треба було тільки придбати авіаквитки. З власними коштами було сутужно. Тому допомогли спонсори — ВО «Зоря», АТ «Возко», МП «Тор», АТ «Укрхарчозбуттермінал». І турне, вважає пан Берестнєв, вдалося: з дев'яти матчів миколаївці виграли п'ять. У зустрічах, які провели, набуто корисного досвіду, з них узято чимало повчальних уроків.

Що це справді так, засвідчили матчі, проведені миколаївцями одразу по приїзді в рамках національного чемпіонату. Перемогами увінчалися обидві гри у Дніпропетровську з тамтешнім «Динамо», яке хоча й не має ще дзвінких титулів, та виступає досить-таки рівно, підносячи, бува, сюрпризи й іменитим. Наступним «горішком» став чемпіон країни — одеська «БІПА-Мода-СКА». І тут миколаївцям можна задовольнитися результатом: хоча в першому матчі господарі й переграли СК «Миколаїв», та в другому їм не вдалося це зробити. Загальний підсумок, щоправда, на користь одеситів — чемпіони є чемпіони. Миколаївці поки що досягали «тільки» бронзи. І, мріючи, звісна річ, про найвищу сходинку п'єдесталу, вважають для себе почесним мінімальним результатом будь-яку з трьох його сходинок.

Утім, після цих матчів у чемпіонаті країни настрій Валентина Берестнєва вочевидь підупав. Не через результати ігор, ні. Він зажив за потрібне зібрати журналістів на прес-конференцію, щоб розповісти, що його передусім бентежить. У команді розпочалися відверті невдоволення, головному тренерові дедалі важче знаходити зі спортсменами спільну мову, вони погрожують бойкотуванням чергових матчів. Причина банальна: фінансова скрута. Саме через неї баскетболістів ніяк не заохочено за жоден з тринадцяти виграних матчів нинішнього чемпіонату, досі не видано преміальних за «бронзу» чемпіонату минулого. Виходить, слушно заявляють спортсмени: все одно, як грати, — з виграшами чи програшами? Навіщо тоді викладатися на тренуваннях, під час матчів? Який сенс узагалі грати в такій команді, де не заохочується майстерність висококласних гравців? Можна, мовляв, пошукати й інше місце — запрошень удосталь... Одне слово, перед головним тренером поставлено своєрідний ультиматум: якщо до 1 січня заборгованість не буде ліквідовано, то команда недорахується одразу кількох провідних гравців. Не важко спрогнозувати, що за цим: СК «Миколаїв» одразу опиниться серед аутсайдерів, під загрозою стане саме перебування в суперлізі.

Один з реальних виходів із фінансової скрути Валентин Берестнєв убачає в ... комерційній діяльності самого баскетбольного клубу. Тим більше, що депутати міськради пішли в цьому питанні спортсменам назустріч. По вулиці Комсомольській, 81 уже відкрито авторинок, засновником якого є СК «Миколаїв» й доходи від комерційної діяльності якого поповнюватимуть бюджет баскетбольної команди. Що ж, це, певно, буде перша з команд в українській суперлізі, що взялася за власну господарсько-комерційну діяльність. Але коли ще підуть оті гроші до каси більш-менш помітним потічком? Певно, це буде десь навесні. А як протриматися тепер у зв'язку з отим ультиматумом? Як зберегти для Миколаєва, для України загалом великий баскетбол у місті корабелів?

Мабуть, тут згодився б досвід сусідньої Одеси. Коли в таких обставинах опинилася нещодавно «БІПА-Мода-СКА», то знайшовся спонсор, який не дав статися руйнації команди, — Одеський припортовий завод на чолі з директором Валерієм Горбатком. У Миколаєві велетів індустрії вистачає, заможних бізнесменів — теж. То невже ніхто нинішньої сутужної пори не підставить своє плече команді, що досі по праву була і є гордістю корабелів?

Грає СК «Миколаїв»

Георгій ВОРОТНЮК.

Миколаїв.

Фото Олександра ЗАДИРАКИ.

Франція-Україна — побачення на «Стад де Франс»

ИНФОРМАЦИЯ АКЦИОНЕРНОГО БАНКА «ПРИВАТ-ЭКСЕЛ» О ДЕВЯТОЙ ЭМИССИИ АКЦИЙ

а) Характеристика эмитента

Акционерный банк «Приват - Эксел»

Украина, 310052 г. Харьков, ул. Краснооктябрьская, 90.

Тел.8-0572-12-12-43, факс 8-0572-12-50-33.

Зарегистрирован Национальным банком Украины 1 декабря 1992 г. за №131.

Предметом деятельности банка является предоставление комплекса расчетно-кассовых, кредитных и валютных банковских услуг.

Уставный фонд банка фактически оплаченный и зарегистрированный — 4 410 000 грн.

По состоянию на 01.10.1998 г. численность работающих составляет 61 чел.

По состоянию на 01.10.1998 г. численность акционеров составляет 447 чел.

б) Данные о членах исполнительного органа, председателе совета общества, председателе ревизионной комиссии и главном бухгалтере.

Председатель Совета — Петросов Валерий Альбертович, 1939 года рождения, доктор технических наук, профессор, академик МАЭР ВФА ООН и УАЭН, производственный стаж 37 лет, Совет возглавляет 6 лет.

Председатель Правления — Лисицкая Инна Афанасьевна, 1938 года рождения, образование высшее по специальности «Финансы и кредит», стаж работы в банковской системе 28 лет, в том числе на данной должности 6 лет.

Член правления, главный бухгалтер — Мельникова Людмила Владимировна, 1950 года рождения, образование средне-специальное, стаж работы в банковской системе 24 года, в том числе на данной должности 6 лет.

Председатель ревизионной комиссии — Федорова Александра Григорьевна, 1938 года рождения, образование высшее экономическое, производственный стаж 36 лет, в ревизионной комиссии — 2 года.

в) Принимая решение о покупке акций АБ «Приват-Эксел», следует учитывать факторы риска:

— нестабильность экономической ситуации в стране;

— возможность изменения налогового и банковского законодательства;

— форс-мажорные обстоятельства.

Других факторов риска нет.

г) Описание деловой деятельности

Банк осуществляет кредитно — расчетные операции в пределах собственных и привлеченных ресурсов, валютные операции, эмиссию ценных бумаг, покупку, продажу ценных бумаг и операции с ними и другие виды деятельности, согласно лицензии Национального банка Украины № 37 от 23 июня 1998 г.

На 1.10.98 г. ресурсы АБ «Приват - Эксел» 6636712 грн. Все ресурсы собственные, межбанковских кредитов не имеет.

Просроченных и невозвратных кредитов у банка нет.

Банк имеет высокую ликвидность и платежеспособность, и выполняет резервные требования.

Экономические санкции с момента образования банка не применялись.

По результатам деятельности за III кв. 1998 г. финансовое состояние банка устойчивое. Убытков нет.

Производство, реализация и научные исследования не проводятся. Осуществлялось кредитование коммунального хозяйства области. Приобретались ОВГЗ на сумму 875 тыс. грн.

д) Данные об эмиссии ценных бумаг

Решение о девятом выпуске акций принято собранием акционеров 19 ноября 1998 г. (протокол № 21).

Общий объем девятого выпуска акций — 3 700 000 грн., что составляет 3 700 000 простых именных акций по 1 грн. каждая (серия С-9 №№ 0000001 — 3700000).

Финансовые ресурсы, полученные в результате эмиссии акций, планируется использовать: для увеличения кредитного портфеля — 3,2 млн. грн., для покупки ценных бумаг — 0,5 млн. грн.

Акции выпускаются в документарной форме с выдачей акционерам суммарного сертификата.

Учредители — физические лица, владеют простыми именными акциями на сумму 831323 грн. или 19 % уставного фонда.

№ п/п	Ф. И. О.	Кол-во акций
1.	Беловол Н. Д.	11004
2.	Цалин С. Д.	34123
3.	Чаплыгин В. В.	9527
4.	Максимов Ю. П.	31372
5.	Мягкий Г. Г.	7136
6.	Конченко Т. В.	15344
7.	Кундо Ю. А.	4167
8.	Харлашин Ю. А.	12144
9.	Бельферман В. А.	50033
10.	Панасенко А. А.	6454
11.	Яременко Т. А.	8851
12.	Хиль В. Г.	41870
13.	Петросов С. В.	44324
14.	Лавриненко Н. С.	672
15.	Алекперова М. Л.	13835
16.	Агаджанов Г. К.	106675
17.	Федорова А. Г.	4888
18.	Петросов В. А.	47726
19.	Пономаренко П. Г.	6787
20.	Хруслов В. И.	3686
21.	Дашевский Е. В.	17214
22.	Гроссу Л. С.	4673
23.	Инжиянц А. А.	46730
24.	Приходько В. П.	347
25.	Семенов В. Т.	9836
26.	Туманянц Э. А.	116
27.	Семилеткин А. А.	5713
28.	Ганзюк А. Н.	3635
29.	Дьяченко В. А.	6569
30.	Дьякова Л. С.	701
31.	Демченко И. С.	1216
32.	Гайдук О. Л.	779
33.	Сердюк В. М.	5189
34.	Русинов Ю. Н.	10919
35.	Бойко В. В.	2170
36.	Омельяненко И. Н.	417
37.	Глубоков Г. П.	8334
38.	Швецова М. С.	10052
39.	Бондаренко М. С.	1991
40.	Бондаренко А. С.	409
41.	Петросова М. В.	1158
42.	Мещеряков В. Ф.	1822
43.	Чижик Л. Г.	649
44.	Тимонькина А. Е.	755
45.	Павленко Л. И.	1000
46.	Тарадай А. И.	1819
47.	Чуб В. К.	3348
48.	Колотило В. Д.	4974
49.	Колесникова И. А.	3392
50.	Блюмкин М. М.	2721
51.	Кононенко В. М.	1087
52.	Мельников П. Я.	25295
53.	Носач П. А.	6570
54.	Колосова Л. А.	347
55.	Супруненко А. А.	3634
56.	Площенко В. Д.	2505
57.	Абросимов А. Ю.	347
58.	Флорикян Н. В.	718
59.	Толубко Н. В.	1908
60.	Журавлева С. М.	1713
61.	Мошевич Э. И.	4134
62.	Гончарук В. С.	408
63.	Жибер Г. Н.	4973
64.	Пикуль Л. А.	698
65.	Закирова И. Л.	1121
66.	Макарова А. П.	698
67.	Плешкова Л. И.	3595
68.	Голосконченко Б. М.	378
69.	Петросова С. С.	17951
70.	Руснак Н. С.	865
71.	Овсянников И. А.	1228
72.	Водолажская Н. А.	347
73.	Баранник С. Г.	1112
74.	Сидорук И. Д.	487
75.	Куцын Н. А.	34867
76.	Хомяков В. В.	14568
77.	Попов А. Е.	16380
78.	Зайцев К. Н.	19226
79.	Михеева С. А.	3667
80.	Манжос В. Н.	12744
81.	Цалина В. К.	2720
82.	Гроссу А. Л.	2093
83.	Реусов В. А.	1000
84.	Семчук Г. М.	1314
85.	Загоровский Ю. И.	1105
86.	Курина И. В.	2589
87.	Абрамович И. А.	3027
88.	Ещенко Н. А.	579
89.	Тесленко В. А.	1084
90.	Артамонова Т. М.	4573
91.	Скребцова Т. М.	671
92.	Вжещ Н. Б.	671
93.	Юзовицкий А. З.	836
94.	Аветисов А. С.	353
95.	Абрамович А. И.	3494
96.	Овчаров И. И.	347
97.	Пацурковская В. И.	1678
98.	Будников И. В.	176
99.	Поторока Ю. В.	176

Владельцы акций имеют право на участие в управлении банком, получение дивидендов.

Адрес подписки: г. Харьков, ул. Краснооктябрьская, 90, ул. Рымарская, 32.

Срок подписки на акции установлен с 30 декабря 1998 г. по 30 июня 1999 г.

Запланированный курс продажи — по номинальной стоимости акции — 1 грн.

Акции АБ «Приват-Эксел» не обращались на биржевом и внебиржевом рынке, в связи с чем рыночная стоимость не определялась.

Лица, желающие приобрести акции, должны заключить договор на их приобретение, оплатить 100% их стоимости, после чего им выдается письменное обязательство о продаже соответствующего количества акций.

Для каждого акционера в банке открывается личный счет на балансовом счете 3630 «Взносы по незарегистрированному уставному фонду», корреспондентский счет АБ «Приват — Эксел» №32003175700 в Харьковском областном Управлении Национального банка Украины МФО 351447, ОКПО 14350784.

В случае отказа о выпуске акций лицам, подписавшимся на акции, возвращаются внесенные ими суммы не позднее 30 дней с момента принятия решения об отказе в выпуске акций.

Эмитент не пользуется услугами торговца ценными бумагами.

В случае превышения или недостижения уровня запланированной подписки на акции, решение о принятии или отклонении подписки принимается собранием акционеров.

В случае досрочного окончания подписки акционеры имеют право утвердить ее результаты на общем собрании.

Дивиденды выплачиваются безналичным перечислением на счет акционера или наличными средствами (для физических лиц — акционеров) в кассе банка на протяжении 1-го месяца после принятия решения Общим собранием акционеров банка.

В случае, если акционеры не востребовали свои дивиденды на протяжении объявленного срока их выплаты, указанные суммы депонируются на счет эмитента. Проценты на депонированные суммы не насчитываются.

Адрес выплаты дивидендов: г. Харьков, ул. Краснооктябрьская, 90

е) Перечень и результаты предыдущих эмиссий (все акции именные).

Первая эмиссия была зарегистрирована Минфином Украины 1 июля 1993 г. (регистрационный номер 82/1/93 на сумму 2 350 грн. 2 350 простых именных акций номинальной стоимостью 1 грн. каждая).

Вторая эмиссия зарегистрирована Минфином Украины 30 марта 1994 г. (регистрационный номер 124/1/94 на сумму 27 570 грн. 27 570 простых именных акций номинальной стоимостью 1 грн. каждая).

Третья эмиссия зарегистрирована Минфином Украины 7 декабря 1994 г. (регистрационный номер 490/1/94 на сумму 96 256 грн. 96 256 простых именных акций номинальной стоимостью 1 грн. каждая).

Четвертая эмиссия зарегистрирована Минфином Украины 23 августа 1995 г. (регистрационный номер 317/1/95 на сумму 1 086 928 грн. 1 086 928 простых именных акций номинальной стоимостью 1 грн. каждая).

Пятая эмиссия зарегистрирована Минфином Украины 30 июля 1996 г. (регистрационный номер 380/1/96 на сумму 917 833 грн. 917 833 простых именных акций номинальной стоимостью 1 грн. каждая).

Шестая эмиссия зарегистрирована Минфином Украины 29 января 1997 г. (регистрационный номер 76/1/97 на сумму 1 279 063 грн. 1 279 063 простых именных акций номинальной стоимостью 1 грн. каждая).

Седьмая эмиссия зарегистрирована Государственной комиссией по ценным бумагам и фондовому рынку 7 апреля 1998 г. (регистрационный номер 151/1/98 на сумму 1 000 000 грн. 1 000 000 простых именных акций номинальной стоимостью 1 грн. каждая).

Восьмая эмиссия не состоялась ввиду финансового кризиса на Украине.

ж) В собственности членов исполнительного органа — 165521 акция.

Больше 5% в уставном фонде имеют: ТПО «Харьковкоммунпромвод», ЧФ «Олег«, АКБ «Меркурий».

з) Банк имеет разрешение Государственной комиссии по ценным бумагам и фондовому рынку № 63-30-Е от 07 мая 1997 г. на право ведения собственного реестра собственников именных ценных бумаг.

Контроль за финансово-хозяйственной деятельностью банка осуществляет Национальный банк Украины и ревизионная комиссия.

и) Баланс и отчет о прибылях и убытках

АБ «Приват-Эксел» г. Харьков. Баланс 2-го порядка на 01/01/97

Бал. счет	АКТИВ	ПАССИВ
1	2	3
1		
10	0.00	3410000.00
11	0.00	176273.12
12	0.00	16290.00
13	0.00	271567.91
15	0.00	74604.30
16	0.00	130607.73
18	478.64	2415.22
19	0.00	23380.57
22	0.00	0.00
3	478.64	4105138.85
31	574971.53	0.00
34	0.00	0.00
5	574971.53	0.00
60	93048.61	0.00
61	0.00	0.00
63	19964.46	0.00
64	0.00	0.00
72	236487.31	0.00
76	0.00	130638.55
139	0.00	448.07
140	0.00	0.00
150	78.97	196745.91
151	0.00	163.55
180	0.00	1782.36
185	0.00	29.15
321	0.00	0.00
972	6992.70	0.00
976	0.00	26764.46
8	356572.05	356572.05
161	400753.88	0.00
9	400753.88	0.00
184	0.00	692.59
10	0.00	692.59
194	19680.90	0.00
11	19680.90	0.00
341	0.00	0.00
351	400000.00	0.00
461	0.00	1682.56
467	0.00	182299.36
468	0.00	17847.32
477	0.00	0.00
508	0.00	291629.52
509	0.00	40802.23
518	2869500.00	0.00
609	0.00	1.32
619	0.00	0.00
623	0.00	0.00
715	0.00	7123.55
716	3780.00	0.00
722	0.00	14.63
13	3273280.00	541400.49
693	0.00	3256.87
695	0.00	10517.07
700	0.00	15346.88
701	0.00	3653.00
14	0.00	32773.82
682	0.00	67466.44
683	0.00	5000.00
685	0.00	4000.00
711	0.00	0.00
731	0.00	0.00
756	0.00	10464.77
758	0.00	35591.45
21	0.00	122522.66
903	157215.07	27300.12
904	9605.01	237590.87
907	54976.95	0.00
909	0.00	476.58
22	221797.03	265367.57
920	0.00	0.00
921	345059.75	0.00
925	1112.46	0.00
939	196909.46	78.97
940	17556.42	0.00
941	84.88	0.00
942	16290.00	0.00
23	577012.97	78.97
950	2588401.00	0.00
24	2588401.00	0.00
980	0.00	2588401.00
	0.00	2588401.00
Итого	8012948.00	8012948.00

(Окончание 14-й стр.).

АБ «Приват-Эксел» г. Харьков Баланс на 01/01/98

(Начало на 13-й стр.).

(коп.)

Балансовые счета	Всего	Резиденты НВ	Резиденты СКВ	Резиденты НКВ	Нерезиденты НВ	Нерезиденты СКВ	Нерезиденты НКВ
1	2	3	4	5	6	7	8
Класс 1							
1001 А	85203491	54800751	25722043	4680697	0	0	0
Всего по 100 группе	85203491	54800751	25722043	4680697	0	0	0
1017 А	495944	0	495944	0	0	0	0
Всего по 101 группе	495944	0	495944	0	0	0	0
Всего по 10 разделу	85699435	54800751	26217987	4680697	0	0	0
1200 А	50523507	50523507	0	0	0	0	0
Всего по 120 группе	50523507	50523507	0	0	0	0	0
Всего по 12 разделу	50523507	50523507	0	0	0	0	0
1500 А	128465609	0	0	0	0	121421314	7044295
Всего по 150 группе	128465609	0	0	0	0	121421314	7044295
Всего по 15 разделу	128465609	0	0	0	0	121421314	7044295
Всего по 1 классу	264688551	105324258	26217987	4680697	0	121421314	7044295
Класс 2							
2030 А	134887841	134887841	0	0	0	0	0
Всего по 203 группе	134887841	134887841	0	0	0	0	0
2040 А	10900000	10900000	0	0	0	0	0
Всего по 204 группе	10900000	10900000	0	0	0	0	0
2062 А	107000000	107000000	0	0	0	0	0
2066 А	25450000	25450000	0	0	0	0	0
Всего по 206 группе	132450000	132450000	0	0	0	0	0
Всего по 20 разделу	278237841	278237841	0	0	0	0	0
2202 А	691000	691000	0	0	0	0	0
Всего по 220 группе	691000	691000	0	0	0	0	0
Всего по 22 разделу	691000	691000	0	0	0	0	0
2400 П	-3109870	-3109870	0	0	0	0	0
Всего по 240 группе	-3109870	-3109870	0	0	0	0	0
Всего по 24 разделу	-3109870	-3109870	0	0	0	0	0
Всего по 2 классу	275818971	275818971	0	0	0	0	0
Класс 3							
3110 А	3461100	3461100	0	0	0	0	0
Всего по 311 группе	3461100	3461100	0	0	0	0	0
3120 А	11664800	11664800	0	0	0	0	0
Всего по 312 группе	11664800	11664800	0	0	0	0	0
Всего по 31 разделу	15125900	15125900	0	0	0	0	0
3400 А	2644224	2644224	0	0	0	0	0
Всего по 340 группе	2644224	2644224	0	0	0	0	0
Всего по 34 разделу	2644224	2644224	0	0	0	0	0
3500 А	17580	17580	0	0	0	0	0
Всего по 350 группе	17580	17580	0	0	0	0	0
3519 А	110974	110974	0	0	0	0	0
Всего по 351 группе	110974	110974	0	0	0	0	0
3520 А	1664908	1664908	0	0	0	0	0
Всего по 352 группе	1664908	1664908	0	0	0	0	0
3550 А	15000	15000	0	0	0	0	0
Всего по 355 группе	15000	15000	0	0	0	0	0
Всего по 35 разделу	1808462	1808462	0	0	0	0	0
3800 А	24619	0	24619	0	0	0	0
3801 П	-24619	-24619	0	0	0	0	0
Всего по 380 группе	0	-24619	24619	0	0	0	0
Всего по 38 разделу	0	-24619	24619	0	0	0	0
Всего по 3 классу	19578586	19553967	24619	0	0	0	0
Класс 4							
4300 А	273746	273746	0	0	0	0	0
Всего по 430 группе	273746	273746	0	0	0	0	0
Всего по 43 разделу	273746	273746	0	0	0	0	0
4400 А	58502140	58502140	0	0	0	0	0
4409 П	-11234197	-11234197	0	0	0	0	0
Всего по 440 группе	47267943	47267943	0	0	0	0	0
Всего по 44 разделу	47267943	47267943	0	0	0	0	0
4509 П	-212006	-212006	0	0	0	0	0
Всего по 450 группе	-212006	-212006	0	0	0	0	0
Всего по 45 разделу	-212006	-212006	0	0	0	0	0
Всего по 4 классу	47329683	47329683	0	0	0	0	0
Активы — Всего	607415791	448026879	26242606	4680697	0	121421314	7044295
Класс 2							
2600 П	45235088	45078284	14111	142693	0	0	0
2602 П	1000	1000	0	0	0	0	0
2604 П	834513	834513	0	0	0	0	0
Всего по 260 группе	46070601	45913797	14111	142693	0	0	0
2610 П	5527183	5527183	0	0	0	0	0
Всего по 261 группе	5527183	5527183	0	0	0	0	0
2620 П	15781764	15766618	14612	32	0	502	0
2628 П	1496340	1496340	0	0	0	0	0
Всего по 262 группе	17278104	17262958	14612	32	0	502	0
2630 П	67014	67014	0	0	0	0	0
2635 П	21100954	21100954	0	0	0	0	0
2638 П	18266	18266	0	0	0	0	0
Всего по 263 группе	21186234	21186234	0	0	0	0	0
Всего по 26 разделу	90062122	89890172	28723	142725	0	502	0
2902 П	3763258	3763258	0	0	0	0	0
2903 П	104962	35975	68987	0	0	0	0
2909 П	21229475	19953475	0	1276000	0	0	0
Всего по 290 группе	25097695	23752708	68987	1276000	0	0	0
Всего по 29 разделу	25097695	23752708	68987	1276000	0	0	0
Всего по 2 классу	115159817	113642880	97710	1418725	0	502	0
Класс 3							
3620 П	4167705	4167705	0	0	0	0	0
Всего по 362 группе	4167705	4167705	0	0	0	0	0
3630 П	62754500	62754500	0	0	0	0	0
3631 П	616072	616072	0	0	0	0	0
Всего по 363 группе	63370572	63370572	0	0	0	0	0
Всего по 36 разделу	67538277	67538277	0	0	0	0	0
3720 П	2369494	0	2369494	0	0	0	0
Всего по 372 группе	2369494	0	2369494	0	0	0	0
Всего по 37 разделу	2369494	0	2369494	0	0	0	0
3800 П	155502481	0	145196214	10306267	0	0	0
3801 А	-155502481	-155502481	0	0	0	0	0
Всего по 380 группе	0	-155502481	145196214	103062	67	0	0
Всего по 38 разделу	0	-155502481	145196214	103062	67	0	0
Всего по 3 классу	69907771	-87964204	147565708	10306267	0	0	0
Обязательства — Всего	185067588	25678676	147663418	11724992	0	502	0
Класс 5							
5000 П	341000000	341000000	0	0	0	0	0
Всего по 500 группе	341000000	341000000	0	0	0	0	0
5021 П	26413410	26413410	0	0	0	0	0
Всего по 502 группе	26413410	26413410	0	0	0	0	0
5030 П	54934793	54934793	0	0	0	0	0
Всего по 503 группе	54934793	54934793	0	0	0	0	0
Всего по 50 разделу	422348203	422348203	0	0	0	0	0
Капитал-Всего (П-А)	422348203	422348203	0	0	0	0	0
Пассивы — Всего	607415791	448026879	147663418	11724992	0	502	0
Класс 9							
9601 А	39367	39367	0	0	0	0	0
Всего по 960 группе	39367	39367	0	0	0	0	0
Всего по 96 разделу	39367	39367	0	0	0	0	0
9800 А	134887841	134887841	0	0	0	0	0
9803 А	30427143	30427143	0	0	0	0	0
Всего по 980 группе	165314984	165314984	0	0	0	0	0
9819 А	40511000	40511000	0	0	0	0	0
Всего по 981 группе	40511000	40511000	0	0	0	0	0
9820 А	3700	3700	0	0	0	0	0
9821 А	952440	952440	0	0	0	0	0
Всего по 982 группе	956140	956140	0	0	0	0	0
9831 А	270000	270000	0	0	0	0	0
Всего по 983 группе	270000	270000	0	0	0	0	0
Всего по 98 разделу	207052124	207052124	0	0	0	0	0
Внебалансовые 90-98А	207091491	207091491	0	0	0	0	0
9910 П	207091491	207091491	0	0	0	0	0
Всего по 991 группе	207091491	207091491	0	0	0	0	0
Всего по 99 разделу	207091491	207091491	0	0	0	0	0
Внебал. контрсч. П	207091491	207091491	0	0	0	0	0
Внебалансовые активы	207091491	207091491	0	0	0	0	0
Внебалансовые пассивы	207091491	207091491	0	0	0	0	0

АБ «Приват-Эксел» г. Харьков Баланс на 01/10/98

(коп.)

Балансовые счета	Всего	Резиденты НВ	Резиденты СКВ	Резиденты НКВ	Нерезиденты НВ	Нерезиденты СКВ	Нерезиденты НКВ
1	2	3	4	5	6	7	8
Класс 1							
1001 А	20691756	20691756	0	0	0	0	0
1002 А	14888141	2224604	11498899	1164638	0	0	0
1003 А	16301104	15452353	461018	387733	0	0	0
Всего по 100 группе	51881001	38368713	11959917	1552371	0	0	0
1012 А	170000	0	170000	0	0	0	0
Всего по 101 группе	170000	0	170000	0	0	0	0
Всего по 10 разделу	52051001	38368713	12129917	1552371	0	0	0
1200 А	52172788	52172788	0	0	0	0	0
Всего по 120 группе	52172788	52172788	0	0	0	0	0
Всего по 12 разделу	52172788	52172788	0	0	0	0	0
1410 А	87500000	87500000	0	0	0	0	0
1416 П	-5574074	-5574074	0	0	0	0	0
Всего по 141 группе	81925926	81925926	0	0	0	0	0
Всего по 14 разделу	81925926	81925926	0	0	0	0	0
1500 А	107081110	0	318220	0	0	102710761	4052129
1508 А	422454	0	135188	0	0	287266	0
Всего по 150 группе	107503564	0	453408	0	0	102998027	4052129
Всего по 15 разделу	107503564	0	453408	0	0	102998027	4052129
1819 А	2123369	0	122169	2001200	0	0	0
Всего по 181 группе	2123369	0	122169	2001200	0	0	0
Всего по 18 разделу	2123369	0	122169	2001200	0	0	0
Всего по 1 классу	295776648	172467427	12705494	3553571	0	102998027	4052129
Класс 2							
2058 А	359448	0	359448	0	0	0	0
Всего по 205 группе	359448	0	359448	0	0	0	0
2062 А	122000000	122000000	0	0	0	0	0
2066 А	51977132	51977132	0	0	0	0	0
2068 А	26907100	26907100	0	0	0	0	0
Всего по 206 группе	200884232	200884232	0	0	0	0	0
Всего по 20 разделу	201243680	200884232	359448	0	0	0	0
2202 А	34943500	34943500	0	0	0	0	0
2205 А	2216500	2216500	0	0	0	0	0
2208 А	1146402	1146402	0	0	0	0	0
Всего по 220 группе	38306402	38306402	0	0	0	0	0
Всего по 22 разделу	38306402	38306402	0	0	0	0	0
2400 П	-22833252	-22833252	0	0	0	0	0
Всего по 240 группе	-22833252	-22833252	0	0	0	0	0
Всего по 24 разделу	-22833252	-22833252	0	0	0	0	0
Всего по 2 классу	216716830	216357382	359448	0	0	0	0
Класс 3							
3102 А	30000000	30000000	0	0	0	0	0
Всего по 310 группе	30000000	30000000	0	0	0	0	0
3120 А	73285700	73285700	0	0	0	0	0
Всего по 312 группе	73285700	73285700	0	0	0	0	0
Всего по 31 разделу	103285700	103285700	0	0	0	0	0
3400 А	2826507	2826507	0	0	0	0	0
3402 А	38929	38929	0	0	0	0	0
Всего по 340 группе	2865436	2865436	0	0	0	0	0
Всего по 34 разделу	2865436	2865436	0	0	0	0	0
3500 А	157279	157279	0	0	0	0	0
Всего по 350 группе	157279	157279	0	0	0	0	0
3519 А	1920473	1920473	0	0	0	0	0
Всего по 351 группе	1920473	1920473	0	0	0	0	0
3520 А	4000	4000	0	0	0	0	0
Всего по 352 группе	4000	4000	0	0	0	0	0
3540 А	20920000	20920000	0	0	0	0	0
Всего по 354 группе	20920000	20920000	0	0	0	0	0
3550 А	70000	70000	0	0	0	0	0
3551 А	3890	3890	0	0	0	0	0
Всего по 355 группе	73890	73890	0	0	0	0	0
3570 А	5082891	5082891	0	0	0	0	0
3578 А	1055526	1055526	0	0	0	0	0
Всего по 357 группе	6138417	6138417	0	0	0	0	0
Всего по 35 разделу	29214059	29214059	0	0	0	0	0
3800 А	14368842	0	14368842	0	0	0	0
3801 П	-14368842	-14368842	0	0	0	0	0
Всего по 380 группе	0	-14368842	14368842	0	0	0	0
Всего по 38 разделу	0	-14368842	14368842	0	0	0	0
Всего по 3 классу	135365195	120996353	14368842	0	0	0	0
Класс 4							
4300 А	273746	273746	0	0	0	0	0
4309 П	-75753	-75753	0	0	0	0	0
Всего по 430 группе	197993	197993	0	0	0	0	0
Всего по 43 разделу	197993	197993	0	0	0	0	0
4400 А	133567624	133567624	0	0	0	0	0
4409 П	-14251945	-14251945	0	0	0	0	0
Всего по 440 группе	119315679	119315679	0	0	0	0	0
Всего по 44 разделу	119315679	119315679	0	0	0	0	0
4500 А	1084133	1084133	0	0	0	0	0
4509 П	-200803	-200803	0	0	0	0	0
Всего по 450 группе	883330	883330	0	0	0	0	0
Всего по 45 разделу	883330	883330	0	0	0	0	0
Всего по 4 классу	120397002	120397002	0	0	0	0	0
-Активы - всего	768255675	630218164	27433784	3553571	0	102998027	4052129
Класс 1							
1919 П	11608200	0	1408200	0	0	10200000	0
Всего по 191 группе	11608200	0	1408200	0	0	10200000	0
Всего по 19 разделу	11608200	0	1408200	0	0	10200000	0
Всего по 1 классу	11608200	0	1408200	0	0	10200000	0
Класс 2							
2600 П	29319244	29284717	31555	2972	0	0	0
2602 П	1000	1000	0	0	0	0	0
2604 П	1600003	1600003	0	0	0	0	0
Всего по 260 группе	30920247	30885720	31555	2972	0	0	0
2610 П	6090617	6090617	0	0	0	0	0
Всего по 261 группе	6090617	6090617	0	0	0	0	0
2620 П	7599	0	7358	20	0	221	0
Всего по 262 группе	7599	0	7358	20	0	221	0
2630 П	29302560	0	29302560	0	0	0	0
2635 П	6352376	6352376	0	0	0	0	0
2638 П	112524	85602	26922	0	0	0	0
Всего по 263 группе	35767460	6437978	29329482	0	0	0	0
Всего по 26 разделу	72785923	43414315	29368395	2992	0	221	0
2902 П	4549195	4549195	0	0	0	0	0
2903 П	222145	90664	131481	0	0	0	0
2909 П	440264	399623	40641	0	0	0	0
Всего по 290 группе	5211604	5039482	172122	0	0	0	0
Всего по 29 разделу	5211604	5039482	172122	0	0	0	0
Всего по 2 классу	77997527	48453797	29540517	2992	0	221	0
Класс 3							
3620 П	14156158	14156158	0	0	0	0	0
Всего по 362 группе	14156158	14156158	0	0	0	0	0
3631 П	67010	67010	0	0	0	0	0
Всего по 363 группе	67010	67010	0	0	0	0	0
3652 П	36069	36069	0	0	0	0	0
Всего по 365 группе	36069	36069	0	0	0	0	0
3678 П	719503	719503	0	0	0	0	0
Всего по 367 группе	719503	719503	0	0	0	0	0
Всего по 36 разделу	14978740	14978740	0	0	0	0	0
3800 П	96885581	0	89282873	7602708	0	0	0
3801 А	-96885581	-96885581	0	0	0	0	0
Всего по 380 группе	0	-96885581	89282873	7602708	0	0	0
Всего по 38 разделу	0	-96885581	89282873	7602708	0	0	0
Всего по 3 классу	14978740	-81906841	89282873	7602708	0	0	0
Обязательства -всего	104584467	-33453044	120231590	7605700	0	10200221	0
Класс 5							
5000 П	441000000	441000000	0	0	0	0	0
Всего по 500 группе	441000000	441000000	0	0	0	0	0
5020 П	2347950	2347950	0	0	0	0	0
5021 П	26413410	26413410	0	0	0	0	0
Всего по 502 группе	28761360	28761360	0	0	0	0	0
5030 П	36614853	36614853	0	0	0	0	0
Всего по 503 группе	36614853	36614853	0	0	0	0	0
Всего по 50 разделу	506376213	506376213	0	0	0	0	0
5100 П	90435512	90435512	0	0	0	0	0
Всего по 510 группе	90435512	90435512	0	0	0	0	0
Всего по 51 разделу	90435512	90435512	0	0	0	0	0
5999 П	66859483	66859483	0	0	0	0	0
Всего по 599 группе	66859483	66859483	0	0	0	0	0
Всего по 59 разделу	66859483	66859483	0	0	0	0	0
Капитал-всего	663671208	663671208	0	0	0	0	0
Пассивы - всего	768255675	630218164	120231590	7605700	0	10200221	0
Класс 6							
6003 П	2245205	2245205	0	0	0	0	0
Всего по 600 группе	2245205	2245205	0	0	0	0	0
6010 П	6364676	6364676	0	0	0	0	0
6014 П	164	164	0	0	0	0	0
Всего по 601 группе	6364840	6364840	0	0	0	0	0
6025 П	3154485	3154485	0	0	0	0	0
6026 П	80651315	80651315	0	0	0	0	0
Всего по 602 группе	83805800	83805800	0	0	0	0	0
6042 П	1698280	1698280	0	0	0	0	0
Всего по 604 группе	1698280	1698280	0	0	0	0	0
6050 П	12634826	12634826	0	0	0	0	0
Всего по 605 группе	12634826	12634826	0	0	0	0	0
6099 П	17935751	17935751	0	0	0	0	0
Всего по 609 группе	17935751	17935751	0	0	0	0	0
Всего по 60 разделу	124684702	124684702	0	0	0	0	0
6104 П	47760	47760	0	0	0	0	0
Всего по 610 группе	47760	47760	0	0	0	0	0
6110 П	48906027	48906027	0	0	0	0	0
6114 П	92909	92909	0	0	0	0	0
6118 П	1667	1667	0	0	0	0	0
Всего по 611 группе	49000603	49000603	0	0	0	0	0
Всего по 61 разделу	49048363	49048363	0	0	0	0	0
6203 П	1100000	1100000	0	0	0	0	0
6204 А	-519864	-519864	0	0	0	0	0
6204 П	54563403	54563403	0	0	0	0	0
Всего по 620 группе	55143539	55143539	0	0	0	0	0

АБ «Приват-Эксел» г. Харьков Баланс на 01/01/98

Всего по 62 разделу	55143539	55143539	0	0	0	0	0
6499 П	1646743	1646743	0	0	0	0	0
Всего по 649 группе	1646743	1646743	0	0	0	0	0
Всего по 64 разделу	1646743	1646743	0	0	0	0	0
6800 П	136887	136887	0	0	0	0	0
Всего по 680 группе	136887	136887	0	0	0	0	0
Всего по 68 разделу	136887	136887	0	0	0	0	0
Доходы - всего	230660234	230660234	0	0	0	0	0
— Класс 7 —							
7020 А	303559	303559	0	0	0	0	0
7021 А	1582124	1582124	0	0	0	0	0
Всего по 702 группе	1885683	1885683	0	0	0	0	0
7040 А	336652	336652	0	0	0	0	0
7041 А	8194127	8194127	0	0	0	0	0
Всего по 704 группе	8530779	8530779	0	0	0	0	0
Всего по 70 разделу	10416462	10416462	0	0	0	0	0
7100 А	470957	470957	0	0	0	0	0
7104 А	4080	4080	0	0	0	0	0
Всего по 710 группе	475037	475037	0	0	0	0	0
Всего по 71 разделу	475037	475037	0	0	0	0	0
7396 А	18800	18800	0	0	0	0	0
7399 А	1127537	1127537	0	0	0	0	0
Всего по 739 группе	1146337	1146337	0	0	0	0	0
Всего по 73 разделу	1146337	1146337	0	0	0	0	0
7400 А	18397448	18397448	0	0	0	0	0
7401 А	2313531	2313531	0	0	0	0	0
7402 А	11854007	11854007	0	0	0	0	0
7403 А	12168500	12168500	0	0	0	0	0
Всего по 740 группе	44733486	44733486	0	0	0	0	0
'11 А	36900	36900	0	0	0	0	0
9 А	5402434	5402434	0	0	0	0	0
...его по 741 группе	5439334	5439334	0	0	0	0	0
7420 А	3105065	3105065	0	0	0	0	0
7422 А	2897335	2897335	0	0	0	0	0
7423 А	5230370	5230370	0	0	0	0	0
Всего по 742 группе	11232770	11232770	0	0	0	0	0
7431 А	2590564	2590564	0	0	0	0	0
7432 А	8073076	8073076	0	0	0	0	0
7433 А	1483690	1483690	0	0	0	0	0
Всего по 743 группе	12147330	12147330	0	0	0	0	0
7440 А	1733811	1733811	0	0	0	0	0
7442 А	952562	952562	0	0	0	0	0
Всего по 744 группе	2686373	2686373	0	0	0	0	0
7450 А	240000	240000	0	0	0	0	0
7451 А	1446946	1446946	0	0	0	0	0
7452 А	1537342	1537342	0	0	0	0	0
7455 А	359134	359134	0	0	0	0	0
7456 А	5567800	5567800	0	0	0	0	0
Всего по 745 группе	9151222	9151222	0	0	0	0	0
7490 А	309333	309333	0	0	0	0	0
7497 А	52980	52980	0	0	0	0	0
7499 А	852412	852412	0	0	0	0	0
Всего по 749 группе	1214725	1214725	0	0	0	0	0
Всего по 74 разделу	86605240	86605240	0	0	0	0	0
7702 А	22095202	22095202	0	0	0	0	0
Всего по 770 группе	22095202	22095202	0	0	0	0	0
Всего по 77 разделу	22095202	22095202	0	0	0	0	0
7800 А	8121312	8121312	0	0	0	0	0
Всего по 780 группе	8121312	8121312	0	0	0	0	0
Всего по 78 разделу	8121312	8121312	0	0	0	0	0
7900 А	34941161	34941161	0	0	0	0	0
Всего по 790 группе	34941161	34941161	0	0	0	0	0
Всего по 79 разделу	34941161	34941161	0	0	0	0	0
Затраты - всего	163800751	163800751	0	0	0	0	0
Результат деятельности	66859483	66859483	0	0	0	0	0
— Класс 9 —							
9803 А	271564219	271564219	0	0	0	0	0
Всего по 980 группе	271564219	271564219	0	0	0	0	0
9819 А	146591600	146591600	0	0	0	0	0
Всего по 981 группе	146591600	146591600	0	0	0	0	0
9821 А	757348	757348	0	0	0	0	0
Всего по 982 группе	757348	757348	0	0	0	0	0
9831 А	100	100	0	0	0	0	0
Всего по 983 группе	100	100	0	0	0	0	0
9892 А	100	100	0	0	0	0	0
Всего по 989 группе	100	100	0	0	0	0	0
Всего по 98 разделу	418913367	418913367	0	0	0	0	0
Внебалансовые 90-98А	418913367	418913367	0	0	0	0	0
9500 П	136234200	136234200	0	0	0	0	0
Всего по 950 группе	136234200	136234200	0	0	0	0	0
Всего по 95 разделу	136234200	136234200	0	0	0	0	0
Внебалансовые 90-98П	136234200	136234200	0	0	0	0	0
9900 А	136234200	136234200	0	0	0	0	0
Всего по 990 группе	136234200	136234200	0	0	0	0	0
Всего по 99 разделу	136234200	136234200	0	0	0	0	0
Внебал. контрсч. А	136234200	136234200	0	0	0	0	0
9910 П	418913367	418913367	0	0	0	0	0
Всего по 991 группе	418913367	418913367	0	0	0	0	0
Всего по 99 разделу	418913367	418913367	0	0	0	0	0
Внебал. контрсч. П	418913367	418913367	0	0	0	0	0
Внебалансовые активы	555147567	555147567	0	0	0	0	0
Внебалансовые пассивы	555147567	555147567	0	0	0	0	0

Отчет о прибылях и убытках АБ «Приват - Эксел» по состоянию на 01.01.1997 г. и на 01.01.1998 г.

(тыс. грн.)

ПО СЧЕТУ N 96 «ДОХОДЫ БАНКА»	Символ	Сумма на 01.01.97 г.	Сумма на 01.01.98 г.
1	2	3	4
1. Проценты полученные	01	2558.9	2250.2
...ды и комиссия по услугам	02	638.5	1075.7
...ды от операций с ценными бумагами	03	5.0	66.1
Всего доходов по счету N 96 (01+02+03+...+10)	0	3202.4	3392.0
ПО СЧЕТУ N 97 «РАСХОДЫ БАНКА» за исключением сч. N 971			
1. Оплаченные проценты	01	101.1	150.7
2. Оплаченная комиссия за услуги клиентам, банкам при корреспондентских отношениях	02	0.9	1.2
Расходы по операциям с ценными бумагами	03	2.7	
6. Материальные расходы по расчетному и кассовому обслуживанию	06	35.1	45.1
7. Расходы по изготовлению, пересылке бланков, бумаг, упаковочных материалов, которые необходимы для осуществления банковских операций	07	4.1	4.0
8. Расходы по маркетингу и рекламе	08	1.2	0.8
9. Расходы банка по оплате услуг компьютерных центров и прочих субъектов хозяйственной деятельности	09	19.3	17.6
10. Амортизационные отчисления на полное обновление основных фондов, из них:	10	13.5	37.5
14. Прочие расходы	14	101.9	175.7
Всего расходов по счету N 97 (01+02+...+10+12+...+15)	0	279.8	432.6

ПО СЧЕТУ N 971 «РАСХОДЫ НА СОДЕРЖАНИЕ ПОДРАЗДЕЛЕНИЙ БАНКА»	Символ	Сумма	Сумма
1. Расходы на содержание аппарата управления:	01	265.3	379.4
3. Расходы по охране	03	54.5	105.1
5. Расходы на содержание служебных легковых автомобилей	05	14.4	15.1
Всего расходов по счету N 971 (01+...+05+...+09)	0	334.2	499.6
ПРИБЫЛЬ И ЕЕ РАСПРЕДЕЛЕНИЕ			
Прибыль	01	2588.4	2459.8
Поступления от внереализационных операций	02		13.7
Балансовая прибыль П 980 (прибыль + поступления)	03	2588.4	2473.5
Сумма налогов	07	769.5	741.1
Прибыль, которая остается в распоряжении банка	08	1818.9	1732.4
ФОНДЫ, КОТОРЫЕ ВЫСТУПАЮТ ГАРАНТИЯМИ ОБЯЗАТЕЛЬСТВ БАНКА (УСТАВНЫЙ , РЕЗЕРВНЫЙ СТРАХО-ВОЙ И Т. П.)			
-Остаток средств на конец отчетного периода	097	3609.6	4325.4
ФОНД НАКОПЛЕНИЯ (ФОНД ПРОИЗ-ВОДСТВЕННОГО И СОЦИАЛЬНОГО РАЗ-ВИТИЯ БАНКА)			
-Остаток средств на конец отчетного периода	107	63.8	42.3
ФОНД ПОТРЕБЛЕНИЯ			
-Остаток средств на конец отчетного периода	117	66.8	18.0
ВЫПЛАТА ДИВИДЕНДОВ АКЦИОНЕРАМ И ПАЕВИКАМ			
-Остаток средств на конец отчетного периода	127	184.4	195.1

Отчет о прибылях и убытках АБ «Приват - Эксел» по состоянию на 01.10.1998 г.

(тыс. грн.)

Символ	Статья доходов	Всего
		3
6	Доходы	2306.6
60	ПРОЦЕНТНЫЕ ДОХОДЫ:	1246.8
600	Процентные доходы по средствам, размещенным в НБУ	22.5
601	Процентные доходы по средствам, размещенным в прочих банках	63.6
602	Процентные доходы по кредитам субъектам предпринимательской деятельности	838.1
604	Процентные доходы по кредитам физическим лицам	17.0
605	Процентные доходы по ценным бумагам	126.3
609	Прочие процентные доходы	179.3
61	КОМИССИОННЫЕ ДОХОДЫ	490.5
610	Комиссионные доходы по операциям с банками	0.5
611	Комиссионные доходы по операциям с клиентами	490.0
62	РЕЗУЛЬТАТ ОТ ТОРГОВЫХ ОПЕРАЦИЙ	551.4
64	ПРОЧИЕ НЕБАНКОВСКИЕ ОПЕРАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ	16.5
649	Прочие небанковские операционные доходы	16.5
68	НЕПРЕДВИДЕННЫЕ ДОХОДЫ	1.4
Символ	**Статья расходов**	**Всего**
7	Расходы	1638.0
70	ПРОЦЕНТНЫЕ РАСХОДЫ	104.2
702	Процентные расходы по средствам до востребования субъектов хозяйственной деятельности	18.9
704	Процентные расходы по средствам физических лиц	85.3
71	КОМИССИОННЫЕ РАСХОДЫ	4.8
710	Комиссионные расходы	4.8
73	ПРОЧИЕ БАНКОВСКИЕ ОПЕРАЦИОННЫЕ РАСХОДЫ	11.4
739	Прочие банковские операционные расходы	11.4
74	ПРОЧИЕ НЕБАНКОВСКИЕ ОПЕРАЦИОННЫЕ РАСХОДЫ	866.0
740	Расходы на содержание персонала	447.3
7400	Основная и дополнительная заработная плата	184.0
7401	Взносы на государственное социальное страхование	23.1
7401А	из них: сбор на соц. страх. на случай безработицы	4.7
7402	Прочие обязательные начисления на заработную плату	118.5
7402А	из них: фонд Чернобыля	24.7
7403	Материальная помощь и прочие социальные выплати	121.7
741	Уплата налогов и прочих обязательных платежей, кроме налога на прибыль	54.4
7411	Налог на землю	0.4
7419	Уплата прочих налогов и обязательных платежей, кроме налога на прибыль	54.0
742	Расходы на содержание основных средств и нематериальных активов	112.3
7420	Расходы на содержание собственных основных средств и нематериальных активов	31.1
7422	Арендные платежи	29.0
7423	Амортизация	52.3
743	Прочие эксплуатационные и хозяйственные расходы	121.5
744	Расходы на телекоммуникации	26.9
745	Сопутствующие небанковские операционные расходы	91.5
749	Прочие небанковские операционные расходы	12.1
7497	Штрафы, пени, выплаченные по банковским операциям	0.5
77	ОТЧИСЛЕНИЯ В РЕЗЕРВЫ	221.0
770	Отчисления в резервы	221.0
78	НЕПРЕДВИДЕННЫЕ РАСХОДЫ	81.2
	ПРИБЫЛЬ К УПЛАТЕ НАЛОГА	1018.0
79	НАЛОГ НА ПРИБЫЛЬ	349.4
	ЧИСТАЯ ПРИБЫЛЬ	668.6

Председатель Правления АБ «Приват - Эксел» И. А. Лисицкая

Директор аудиторской фирмы «Ставр», сертификат серии Б №23 выдан решением АПУ 27.04.98 г., лицензия №127 от 31.03.98 г. В. П. Пантелеев

Фонд державного майна України

повідомляє, що з. 1 до 31 грудня 1998 року **триває останній аукціон** за приватизаційні майнові сертифікати.

Пропонуються пакети акцій кращих підприємств України.

Звертайтеся до центрів сертифікатних аукціонів.

Це останній шанс вкласти ваш сертифікат!

Інформацію можна отримати за телефонами: 435-63-98; 435-10-05; 296-55-75; 516-52-33.

Закрите акціонерне товариство «Закритий інвестиційний фонд соціального захисту працівників освіти та членів їх родин імені Петра Могили» повідомляє, що його найменування змінюється на Закрите акціонерне товариство «Інвестиційний фонд імені Петра Могили».

Рада директорів.

Дешевле?..

Только даром!

ШИНЫ

на любую технику.

Склад в Днепропетровске (самовывоз).

Возможен бартер на продукты питания, сельхозпродукты, товары технического назначения.

Тел. (0562) 44-00-44, 44-40-25.

Факс: (0562) 45-11-73, 70-22-06.

ООО «Согдиана» утрачено свидетельство плательщика НДС № 38968574 НВ № 912667, выданное Шевченковской ДПА.

ООО — фирма «Сузір'я» Лиц. Мин. труда № 547.

Легальное трудоустройство за рубежом.

Фирме требуются сотрудники для создания региональных представительств.

Адрес: г. Житомир, ул. Победы, 7,
тел.: (0412) 37-43-29;
для писем: 262005, г. Житомир-5, а/я 12.

Арбітражний суд Івано-Франківської області (м. Івано-Франківськ, Грюндвальська, 11) порушив справу № 1751/7 про банкрутство комерційно-науково виробничого об'єднання **«Саламандра»**. *Юридична адреса: м. Коломия Івано-Франківської області, вул. Привокзальна, 2, р/рахунок у Коломийському відділенні банку* **«Україна»**.

Арбітражний суд приймає заяви кредиторів та санаторів протягом одного місяця від дня опублікування оголошення.

ООО «Брасар» заявляет о своей ликвидации. Предприятие зарегистрировано госадминистрацией Московского района г. Киева 7.04.95 г., № регистрации 22964158.

Ліквідується товариство «Волдан», св. № 648 від 14.06.91 р. Претензії приймаються телефоном 212-15-77.

Требуются агенты по продаже мебели. Работа по свободному графику. Фирма консультирует, предоставляет рекламные материалы и оплачивает посреднические услуги. Гарантируется оплата даже единичных заказов. Для получения более детальной информации об условиях направляйте свое предложение по адресу: 252055, Киев-55, а/я 71.

АТЗТ «Романтіс Україна» повідомляє про зміну своєї назви. Товариство матиме назву: Закрите акціонерне товариство «Українські Сателітарні Системи». Товариство «Українські Сателітарні Системи» є правонаступником АТЗТ «Романтіс-Україна».

Згідно зі статтею 6.5 статуту товариства спостережна рада закритого товариства «АД-Зоря» цим оголошує, що загальні збори акціонерів відбудуться 20 січня 1999 року за адресою: Україна, м. Київ, вул. Михайлівська, 11.

Пропонується такий порядок денний:

1. Зміна товариства.
2. Затвердження змінених та доповнених документів товариства.
3. Вибори членів правління товариства.
4. Передача акціонером товариства своїх акцій третій особі.
5. Різне.

Арбітражний суд Миколаївської обл. (327009, м. Миколаїв, пл. Леніна, буд. Рад) порушив справу № 64/2 про банкрутство спільного підприємства Вознесенської міжрайбази «Облкоопзсітспторг».

Юридична адреса: 329660, м. Вознесенськ Миколаївської обл., вул. Північна, 24, р/р 26003200529001 у Вознесенському відділенні АПБ «Україна»; м. Вознесенськ Миколаївської обл., МФО 326278.

Претензії кредиторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

СП Киев — Согдиана» утрачено свидетельство плательщика НДС № 36901618 НВ № 652472, выданное Московской ДПА.

---

29 января 1999 г. по адресу г. Харьков ул. Лозовская,3 в 12-00 состоится общее собрание акционеров ОАО ХМСЗ «РИТМ» с повесткой дня:

1. Утверждение годовых результатов деятельности общества.
2. Вопрос об изменении организационной структуры общества.
3. Изменения в уставе общества.
4. Участие общества в других предприятиях.

ПРАВЛЕНИЕ

Днепропетровские акционерные страховые компании «Диско» и «Даск» сообщают об изменении адреса и телефонов. Просим звонить по телефонам: г. Днепропетровск, (0562) 32-09-73, 32-09-75, 32-09-76, факс 32-09-81. Почтовый адрес: 320070, г. Днепропетровск, ул. К. Либкнехта, 4»Д».

Арбитражный суд Херсонской области (г. Херсон, ул. Горького, 18) возбудил дело о банкротстве:

— № 5/107-Б ЧФ «Кариз», г. Херсон, ул. Котляревского, д. 94, кв. 3, р/с 26009301770541 в Комсомольском отделении Проминвестбанка Украины;

— № 5/90-Б ЗАО «Ингул», г. Херсон, ул. Клыкова, д. 92 кв. 163, р/с 26006001430279 в ХФ КБ «Югтокобанк»;

— № 1/7-Б ЗАО «Ажур», г. Херсон, ул. Фрунзе, 20, р/с 1467710 в ХФ КБ «Югтокобанк».

Претензии принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Астрологічний прогноз на 21 — 27 грудня

ОВЕН. Плани щодо далекої поїздки або навчання знову стануть актуальними. У вівторок і середу добре починати нові справи. Відновиться судовий розгляд. Звістки від далеких родичів надихнуть вас на переміни.

ТЕЛЕЦЬ. Одержите несподівану звістку і опинитесь в екстремальній ситуації. Дійте швидко. Знову перевіряються на міцність ваші зв'язки. Все непотрібне відпаде, залишиться найактуальніше й найперспективніше. Станеться зміна у доходах.

БЛИЗНЯТА. У вівторок або середу ймовірність нового ділового співробітництва або спільної поїздки. Доведеться докласти зусиль, щоб змінити погляди на деякі речі, пристосуватися до нового партнера та його ідей.

РАК. У вас буде неспокійний тиждень. Доведеться відволіктись від звичайних справ і порушити звичний режим дня. З'являться справи, пов'язані з постійними переміщеннями. Можливо, зміните робоче місце.

ЛЕВ. Знову виникне непередбачувана ситуація, пов'язана з дитиною або стосунками з коханою людиною. Ухвалене нині рішення буде правильним. Для творчих людей — це період нових задумів.

ДІВА. Турбуватиме сімейна проблема, яка вирішувалася у листопаді. Якщо спробуєте продати квартиру або переїхати — на вас чекає метушня. Укладати угоду і переїжджати найкраще у вівторок і середу. На домашні справи дуже вплинуть нові знайомства й родичі.

ТЕРЕЗИ. Дізнаєтеся дещо про оточуючих або про свого партнера, що кардинально змінить ваші уявлення і знання про них. Прийміть остаточне рішення щодо особистого життя і ділових зв'язків. До сфери вашої уваги увійдуть нові інтереси, справи й люди.

СКОРПІОН. Вас цікавитиме тільки фінансова проблема. Не виключено, що якесь з джерел доходів зникне, замість нього з'явиться кілька нових. Розмова про оплату праці, яку ви намагаєтеся вести протягом листопада і грудня, увійде в нове русло. Всі зустрічі цього тижня — тільки ділового характеру.

СТРІЛЕЦЬ. Узявшися до справи, виявіть нечувану підприємливість. Ви не схильні прислуховуватися до думки інших. Під час ділових контактів спроможні вразити іншу сторону своєю поінформованістю. Не зводьте теми розмов на особисті інтереси і проблеми.

КОЗЕРІГ. Шукатимете каверзу й прихований намір в особистих стосунках. Якщо зайняті наукою, економічним аналізом або вивченням попиту, то до вас прийдуть свіжі ідеї. Усуватимете перешкоди, пов'язані зі здоров'ям близьких, і допомагатимете чужим людям.

ВОДОЛІЙ. Зможете знайти того, хто допоможе реалізувати ваші плани і сподівання. Знову зміните колектив. Звертатиметеся до державних установ за новими документами і необхідною інформацією. Вам пощастить. З'явиться нова пожива для розуму, а за нею — нові знайомі й компанії.

РИБИ. Нова інформація або документи сприятимуть змінам у нинішній діяльності. Якщо ви втратили надію на щасливе завершення справи, то нині з'явиться нове завдання і новий заступник. Намагайтеся не братися за великий обсяг роботи. Якщо змінюєте її, то зробіть це у вівторок чи середу.

Мал. Олексія БОРДУСОВА.

Фото з конверта

Завітали на гостину

Фото Василя БУРМИ.

Тернопіль.

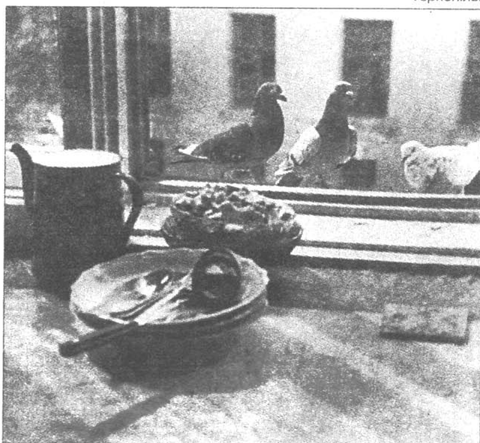

На здоров'я

Рецепти від Леоніда Павленка

(Інтерв'ю травознавця див. у «ГУ» за 26.09.98 р. Попередні рецепти — в суботніх номерах).

Суміш № 10 (внутрішнє), г

1. Буркун лікарський (квіти, листя)	25
2. Марена запашна (трава)	25
3. Пирій (корінь)	25
4. Ожина сиза (листя)	25
5. Суниця лісова (трава)	25
6. Кропива жалка (листя)	25
7. Подорожник великий (листя)	25
8. Кропива дводомна (листя)	25
9. М'ята холодна (листя)	25
10. Деревій (квіти)	20
11. Валеріана (корінь)	20
12. Парило (трава)	20
13. Материнка (трава)	20
14. Кульбаба (трава)	20
15. Ромашка лікарська (квіти)	15
16. Солодка (корінь)	15
17. Гречка звичайна (трава)	15
18. Чебрець (трава)	15
19. Шипшина (подрібнені плоди)	40

Цю суміш вживають при хронічному гастриті, виразці шлунка і дванадцятипалої кишки, цукровому діабеті, зниженій і підвищеній секреторній функції.

Готувати і приймати, як і суміш № 1.

КРОСВОРД

По горизонталі: 4. Головний персонаж відомої комедії Миколи Куліша. 7. Різдвяний сніп. 8. Прізвисько Дмитра Вишневецького — організатора першої Січі на Хортиці. 9. Корона Папи Римського. 11. Річкова німфа у грецьких міфах. 15. Корабельна шлюпка. 18. Головний бог у наших пращурів. 20. Учасники визвольної боротьби в Галичині, на Буковині та в Закарпатті. 21. Знаменитий твір Івана Франка. 22. Видатний художник. 23. Літературний батько Мауглі. 24. Традиція в Україні —гуртом будувати дім. 26. Навколишня місцевість. 28. Сітчаста тканина для гаптування. 31. Річка, біля якої відбулася перша битва київських князів з татарами. 32. Відома провидиця. 33. Всесвітньо відомий спортсмен. 34. Удільний київський князь.

По вертикалі: 1. Площа в місті чи селі. 2. Народна пісня. 3. Жіночий одяг, картата декоративна тканина чи покривало з неї. 5. Знаменитий твір Антона Чехова. 6. Немилість, гоніння. 10. Письменник, батько Ірини Вільде. 12. Римський полководець, сподвижник Августа. 13. Письменник-фантаст. 14. Ватажки, а потім королі у скандинавів. 16. Видатний підводний дослідник. 17. Птах, «сівач» дубів. 18. Дика собака. 19. Придворний художник Наполеона, автор картини «Психея і Амур». 25. Морська видра. 27. Улюблена тема балакуна. 28. Боргова залежність, гніт в Росії з 14-го ст. 29. Знаменитий винахідник динаміту. 30. Жінка в аварів.

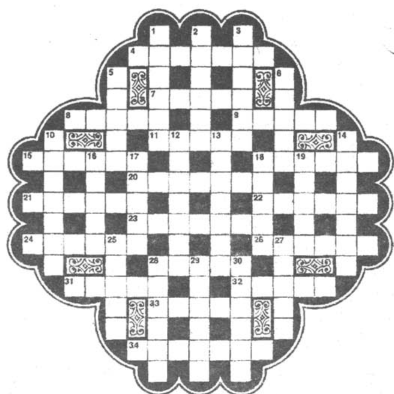

Відповіді до кросворда, надрукованого 12 грудня

По горизонталі: 1. Гатило. 4. Опішня. 9. Посол. 10. Пласт. 12. Осмос. 14. Віскоза. 17. «Доля». 18. «Ніка». 19. Фіорд. 20. Ляоян. 23. Моро. 24. Муха. 25. Лімпопо. 29. Хокку. 31. Ахпат. 33. Дукат. 34. Акопян. 35. Англія.

По вертикалі: 1. Господь. 2. Тура. 3. Лапті. 5. Полоз. 6. Шарм. 7. Ярослав. 8. Ясак. 11. Святополк. 13. Сандормох. 21. Сміхота. 22. Настуся. 26. Іудея. 27. Піка. 28. Патон. 30. Кліо. 32. Псел.

Народний календар

Груднева днина куца: сюди тень, туди тень — та й минув день

19 ГРУДНЯ — Миколи. Захисник усіх бідних і знедолених, а для дітей — почесний охоронець. Особливою повагою в народі користувалася ікона Миколи Чудотворця, вона була майже в кожній оселі.

Як упаде цього дня великий іній, то на гарний урожай хліба.

20 ГРУДНЯ — Амвросія, Андросія. У давнину дівчата на Андросія організовували цікавий обряд «трусити груші». Кожна дівчина мала приміряти дванадцять одежин і одягти найзручнішу. Котрій дісталася не по розміру, то їй прив'язували спідницю ззаду, потім ця дівчина вилазила на вербу і трусила її. Решта дівчат збирал[illegible] натрушених «груш», тобто сухих паличок, які символізували не груші, а хлоп'ячі душі. Вважалося, що вийде заміж за того, хто вночі присниться.

22 ГРУДНЯ — Ганни.

День сонцестояння, після чого сонце повертає на літо, а зима на мороз. Яка Ганка до полудня, така зима до кінця грудня, яка Ганка до ніченьки, така зима до весноньки.

25 ГРУДНЯ — Спиридона Сонцеворота.

З наступного дня люди намагалися вести спостереження за річним циклом: кожний день відповідав погоді чергового місяця. Тому протягом дванадцяти днів запам'ятовували витівки погоди, щоб визначити, яким буде рік.

Прикмети грудня

✔ Яскраві зірки — на мор[illegible]

✔ Як у грудні сніг заляже, то у сер[illegible] жито виляже.

✔ Якщо грудень сухий, то буде довга суха весна і сухе літо.

✔ Зима багата на сніги й ожеледицю — на гарний врожай

✔ Надходять хмари з півночі — потепліє.

Усміхніться!

Наші найкращі

Розмовляють син з батьком:

— Яку скажеш брати: «Тойоту», «Мазду» чи «Ямаху»?

Мати почула розмову та й каже:

— Бери, синку, свою. Наші дівчата найкращі.

Іван МАРТИНЕНКО.

Мостиська Львівської області.

Редактор номера Анатолій СОЛОНСЬКИЙ.
Анатолій ГОРЛОВ (перший заступник головного редактора).
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 193926.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311244.
1 2 3 4 5 ̶ 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок —441-88-23; телефакс —224-72-54; відділ реклами —441-89-34, 441-89-44; телефакс —449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com